

Bratislavský KURIÉR®

denné aktuality na www.bakurier.sk

Cyklotrasy zaostávajú za ambíciami

Napriek ambíciózny sľubom a očakávaniu priaznivcov cyklistickej dopravy, Bratislava v roku 2024 vybudovala len necelé štyri kilometre nových cyklotrás. Správa o plnení Akčného plánu rozvoja cyklistickej a pešej dopravy za minulý rok, prezentovaná na marcovom mestskom zastupiteľstve, odhalila značné rozdiely medzi plánmi a realitou. Mesto však už avizuje smelšie zábery pre rok 2025.

Nenaplnené očakávania

V minulom roku sa zrealizovali necelé štyri kilometre infraštruktúry v rôznych mestských častiach. Oddelené cyklotrasy z toho tvoria len 645 metrov, zmiešané cestičky pre chodcov a cyklistov 850 metrov a pruhy namaľované na bežných cestách 2,4 kilometra. Mesto komunikovalo, že od roku 2019 ide o približne 50 km nových cyklotrás.

(pokračovanie na str. 14)

Bratislava otvára svoje brány 26. apríla

viac o podujatí sa dozviete na str. 7

ZOO Bratislava sa pripravuje na najhoršie

Po nedávnych škodách spôsobenými záplavami, vedenie ZOO Bratislava aktuálne rieši ďalšiu nepredvídateľnú situáciu. Pre hrozbu náklady pri desiatkach vzácnych druhov zvierat slintačkou a krívačkou, sú brány ZOO pre verejnosť zatvorené. Zamestnanci každým dňom rátajú narastajúce finančné straty a zároveň sa pripravujú na najhorší

možný scenár – kedy by museli zostať zatvorení so zvieratami. Viac nám o aktuálnej situácii za bránami záhrady porozpráva vedúca marketingu ZOO Bratislava, **Zuzana Očenášová**.

Pred časom, keď sa začali objavovať prvé ohniská nákazy slintačkou a krívačkou, ste na sociálnej sieti uviedli ...

(pokračovanie na str. 2)

Bratislave nedostatok hrobových miest nehrozí

Má Bratislava dostatok hrobových miest? Je téma budovania nového cintorína pre Bratislavčanov akútna? O koľko zdraželi pohreby po zmene DPH? Tieto a ďalšie obsiahle otázky Bratislavského kuriéra zodpovedal **Ing. Robert Kováč, MBA - riaditeľ organizácie MARIANUM**.

Do konca roka 2024

mala byť vypracovaná nová štúdia rozvoja cintorínov. Ak táto štúdia existuje, tak aké nové poznatky priniesla?

Ambíciou organizácie MARIANUM je spracovať kvalitnú štúdiu, ktorá určí čo možno najpresnejší termín, kedy sa minú hrobové miesta a zároveň navrhne najhodnejšiu lokalitu pre nový cintorín.

(pokračovanie na str. 3)

Neželaní hostia v záhradách

V posledných rokoch sa na Slovensku, Bratislavu nevynímajúc, objavujú nové druhy hmyzích škodcov, ktoré môžu predstavovať hrozbu pre úrodu miestnych záhradkárov. Ich šírenie je často podporované teplejšími zimami a globalizáciou obchodu. Podľa odborníka zo Zoologického ústavu SAV **Mareka Semelbauera**, teplé zimy už umožňujú prežiť novým druhom z južnejších oblastí, čo platí pre všetok hmyz, nielen škodcov.

Ako sa k nám dostávajú? Zvyčajne lietadlami a loďami, najčastejšie ide o škodcov z Ázie a severnej Ameriky. Iné druhy sa šíria spontánne z južnejších oblastí. Najväčším problémom pestovateľov sa v poslednom období ukazujú najmä dve bzdochy. „Nezara viridula a Halymorpha halys, obe sú fytošúgne, cicajú šťavy na rastlinách, často na plodoch, čím ich znehodnocujú,“ priblížil „votrelcov“ v našich záhradkách Semelbauer. Do pozornosti sa tiež dostávajú aj vrtivka orechová a fúzač Trichoferus campestris, ktoré záhradkárom spôsobujú vrásky na čele už pár sezón za sebou.

(pokračovanie na str. 8)

Zásahy proti komárom magistrát realizuje od začiatku roka

Téma komára a ich eliminácia, respektíve redukcia, je aktuálna každoročne a ožíva najmä s príchodom prvých teplých dní. Prípadne narastá po výdatných dažďoch. Ako k riešeniu tohto problému pristupuje vedenie bratislavské-

ho magistrátu v roku 2025, sme sa spýtali hovorcú, Petra Bublu.

Ako vedenie mesta tento rok pristupuje k riešeniu problémov pri nadmernom výskyte komárov v Bratislave?

Potenciálne liahniská komárov monitorujeme celoročne a s príchodom teplejších dní tento monitoring zintenzívňujeme. Od začiatku roka sme už vykonali monitoring vo všetkých mestských častiach. Keďže chladné počasie a sucho pretrvávalo až

do prelomu februára a marca, liahniská ostávali dlhšie neaktívne. V marci sme však vďaka priebežnému monitoringu včas zachytili prvé aktívne liahniská komárov, a preto sme okamžite spustili likvidáciu lariev skôr, ako sa z nich stihli vyliahnúť dospe-

lé komáre. V 12. kalendárnom týždni boli vykonané prvé 3 zásahy - v Rusovciach, v Rači a vo Vajnorochoch. V 13. kalendárnom týždni – 25 zásahov a v 14. kalendárnom týždni – 23 zásahov. Monitorovacích kontrol bolo od začiatku roka 1035. Larvy v liahniskách

sa zatiaľ pri relatívne nízkych teplotách vyvíjajú pomaly, no práve vďaka skorým zásahom predchádzame už teraz liahnutiu komárov, ktoré by zas v budúcnosti, v teplejších týždňoch, mohli naklásať tisíce vajícok.

(pokračovanie na str. 6)

ZOO Bratislava sa pripravuje na najhoršie

(Dokončenie zo str. 1)

Pred časom, keď sa začali objavovať prvé ohniská nákazy slintačkou a krívačkou, ste na sociálnej sieti uviedli že situácia v zoo je mimoriadne vážna. Hrozí nákaza viacerých vzácných druhov zvierat, o ktoré sa staráte. Aký je súčasný stav?

Aktuálnu situáciu berieme veľmi vážne, uvedomujeme si, akej hrozbe čelíme. V zoo sú zavedené prísne hygienické opatrenia, intenzívne sa monitoruje zdravotný stav zvierat samotnými

sídliacich na Slovensku ani v zahraničí.

Aký je momentálny denný režim v ZOO, čo všetko obnášajú bezpečnostné opatrenia, ktoré musíte pre zvieratá zastrešovať?

Zamestnanci nesmú vstupovať do areálu v civilnom oblečení. Musia sa prezliecť a prezuť. Pred bránami sú z tohto dôvodu aj umiestnené externé šatne. Pred vstupmi do budov a pavilónov sú umiestnené dezinfekčné rohože, cez ktoré musia zamestnanci prechádzať. Vozidlá, ktoré majú

vou zvierat, ich ošetrovaním či čistením chovných priestorov. Zamestnanci, ktorí doma chovajú hospodárske zvieratá, majú zamedzený kontakt so zvieratami, ktoré sú ochorením ohrozené. Zároveň robíme zásoby krmiva pre zvieratá a pripravujeme sa aj na možnosť, že by zoo musela zostať v úplnej karanténe.

Aké sú v súčasnosti prevádzkové náklady na ZOO a aké finančné straty, pre uzatvorenie zoo pred verejnosťou, aktuálne rátate?

ZOO Bratislava je za-

priamo s čelnými predstaviteľmi štátu?

Na prvom mieste je pre nás zdravie našich zvierat. Preto sú všetky slovenské zoo zatvorené a dodržiavajú prijaté opatrenia. Sme však na začiatku hlavnej sezóny a straty na tržbách sú pre každú z piatich zoo na Slovensku existenčné. Preto veríme, že štát pri odškodňovaní zasiahnutých subjektov, bude myslieť aj na slovenské zoologické záhrady. Situáciu aktívne komunikujeme aj s naším zriaďovateľom.

Vedia vám prípadne nejako pomôcť aj samotní občania?

Zároveň sme na portáli Ľudia ľuďom vytvorili výzvu na pomoc, kde je možné ZOO finančne podporiť. Okrem toho si návštevníci môžu zakúpiť online lístok či permanentku, ktorú využijú pri znovuoatvorení alebo si symbolicky adoptovať zviera. V máji máme v pláne zorganizovať benefičný beh oRUNgutan, na ktorý v súčasnosti

prebieha registrácia. Do konca apríla je nás možné podporiť aj prostredníctvom darovania 2 % dane.

Komunikujete či radíte sa prípadne so zoologickými záhradami v zahraničí či na Slovensku, ako vec riešiť?

Ochranu zvierat riešime so štátnymi aj našimi veterinárnymi lekármi, ktorí veľmi zodpovedne komunikujú s chovateľmi a zoológmi. Pre zamestnancov zrealizovali školenie, aby sa ujasnili postupy a špecifická práce v aktuálnych podmienkach, aby chovatelia vedeli, čo si na zvieratách všimnúť.

Ktoré druhy zvierat a v akom počte, sú aktuálne u vás ohrozené?

V ZOO Bratislava sa slintačkou a krívačkou môže nakaziť až 180 jedincov z približne 30 druhov zvierat, medzi ktorými sú kriticky ohrozené druhy živočíchov, ako sú diviaky visajanské alebo antilopy adaxy núbijské. Ohrozené sú však aj

zubry, ostatné druhy antilop, žirafy, hrošíky, jelene, daniely, muflóny, diviaky, kozy a ovce, takiny a ťavy.

Po povodniach ide v krátkej dobe o druhé takéto náročné obdobie, ktorému z existenčného hľadiska zoo čelí. Ide pritom o nepredvídateľné udalosti, ktorým zrejme nemožno tak celkom predchádzať, alebo?

V oboch prípadoch ide skutočne o nepredvídateľné udalosti, ktorým zoo čelila a aktuálne čelí.

Aký najhorší možný scenár hrozí a ako mu možno zabrániť?

Pripravujeme sa aj na prípad, že by sa ZOO musela úplne uzavrieť a zamestnanci by museli zostať so zvieratami v priestoroch areálu. Vytvárame preto zoznam zamestnancov, ktorí by zostali, snažíme sa aj materiálne zabezpečiť, ak by nastala táto situácia.

(vt, foto STVR, ZOO)

chovateľmi, ale aj zoológmi a veterinármi.

Pripadá do úvahy, ako riešenie ochrany ohrozených druhov zvierat, ich presun do iných zoo?

Transporty zvierat sú vzhľadom na opatrenia pozastavené a zvieratá sa nesmú presúvať, a teda ani vyviezť či priviesť do/zo zoologických záhrad

povolenie na vstup do areálu, prechádzajú len cez jeden, na to vyčlenený vstup, kde sa nachádza dezinfekčná brána. Každé vozidlo, ktoré do zoo vstupuje, je teda kompletne dezinfikované. Zamestnanci pri práci používajú ochranné pomôcky a musia dodržiavať prísne hygienické pravidlá týkajúce sa manipulácii s potra-

tvorená od 21. marca. Ak bude zatvorená 30 dní, predpokladáme, že výpadok tržieb bude v objeme 250. – 350.000 EUR. Ak by išlo o dlhšie obdobie – 3 až 4 mesiace, výpadok môže byť až v objeme 1 000 000 EUR.

Riešite súčasnú situáciu a pomoc s vedením MČ, s magistrátom alebo

Máte zaujímavú tému? Staňte sa našimi ďalšími očami v teréne. Vaše námety posielajte na: redakcia@bakurier.sk

Mesačník **Bratislavský kuriér** vydáva Staromešťan, s.r.o. (Sedlárska č. 8, 811 01 Bratislava, IČO: 36842834)

Šéfredaktor: Peter Kimijan, sefredaktor@bakurier.sk, Redakcia: Jana Pohanková, Veronika Trojanová. E-mail: redakcia@bakurier.sk.

Inzercia: inzercia@bakurier.sk. Grafika: Rastislav Biznár, r.biznar@gmail.com. Tlač zabezpečuje CROMWELL a.s. Registrované MK SR: EV3820/09. ISSN 1338 - 1830.

Distribúcia: vlastné stojany a na frekventovaných miestach Bratislavy - 74 lokalít.

Bratislave nedostatok hrobových miest nehrozí

(Dokončenie zo str. 1)

Štúdia zohľadňuje aktuálne voľné kapacity, kapacity, ktoré vzniknú rozšírením existujúcich cintorínov, uvoľnenie miest po neplatičoch, demografický vývoj, preferencie obyvateľstva (kremácia/pohreby do zeme) a územno-plánovací rozvoj hlavného mesta Bratislavy. Aktuálne sa nachádzame vo fáze analýzy a spracúvania získaných údajov. Vzhľadom na skutočnosť, že kapacita pohrebných miest je v súčasnosti dostatočná, budú závery štúdie po pripomienkovaní odbornou verejnosťou predstavené koncom roka 2025.

Aj keď ste to už naznačili, napriek tomu sa často v spoločnosti objavujú obavy z toho, že hlavné mesto má nedostatok pohrebných miest. Aká je teda realita?

Počty hrobových miest na bratislavských cintorínoch v správe MARIANUM sú dostatočné. Aktuálne máme na cintorínoch 8000 voľných miest na pochovávanie, pričom ročne pridáme 500 nových hrobových miest, čo predstavuje dostatočnú kapacitu na mnoho rokov.

Čo sa týka urnových miest, napr. bratislavské Krematórium a urnový háj je využitý len na 50% svojej kapacity, čo poskytuje dostatok rezervy pre ďalšie urnové miesta. Veľký záujem zo strany pozostalých je o využitie kolumbárií, tie postupne dobudovávame na všetkých cintorínoch v našej správe, a tiež o niektorú z možností ekologické-

Ing. Robert Kováč, MBA
riaditeľ organizácie MARIANUM

ho pochovávania.

Čo sa týka konkrétnych možností pochovávania, na cintorínoch Vrakúňa, Podunajské Biskupice, Karlova ves, Devín, Petržalka, Prievoz, Komárov, Stará Vrakúňa, Slávičie údolie je možné pochovanie do zeme aj uloženie urny. Na ostatných cintorínoch v Rači, Vajnorochoch, Dúbravke, Lamači, Martinskom cintoríne a v Krematóriu - urnovom háji, je možné uloženie urny s popolom zosnulého, v urnovom háji je zároveň možné aj prírodné pochovanie formou vysypania popola zosnulého ku koreňom stromov v Háji pokoja, či rozptýlením popola na rozptylovej lúke alebo vysypanie popola na vsypovej lúke. Na historických cintorínoch – Ondrejský, Mikulášsky a Kozia brána sa nepochováva, resp. nepridávajú sa nové hrobové miesta.

Aktuálne Marianum spravuje 18 cintorínov, z ktorých viaceré rozširuje či v uplynulom období

rozšírilo. Ktoré to sú a čo to v praxi znamená – o koľko rokov cca vie takéto rozšírenie cintorínu predĺžiť možnosť pochovávať v jeho priestoroch?

Marianum spravuje 18 cintorínov, 2 vojnové cintoríny a bratislavské Krematórium a urnový háj. Súčasne spravuje tiež 64 pomníkov a pamätníkov na území mesta a zabezpečuje prevádzku mestských vodných prvkov – 38 fontán, 13 pitných fontánok, 3 studne, 1 hmlovú fontánu a 8 rozprašovačov a udržiava hradný kopec, mestské hradby a Park Svoradova.

V uplynulých rokoch boli vybudované nové kolumbárie, napr. v Rači či na Martinskom cintoríne, čo zvýšilo kapacitu urnových miest. V Rači a v Prievoze boli cintoríny aj rozšírené, čím sa navýšila kapacita voľných urnových miest a tiež hrobových miest. Čo sa týka ďalšieho rozširovania, predpokladáme v tomto roku vysporiadanie mestských po-

zemkov, čo umožní rozširovanie cintorína v Podunajských Biskupiciach, cintorína Vrakúňa, kde je nový sektor pre pridelenie hrobových a urnových miest. Na rozšírení pracujeme aj na cintoríne Lamač.

Aké nové trendy v oblasti pohrebníctva – v možnostiach pochovávaní, sa aj na Slovensku roz-máhajú, mimo klasického pochovávaní a kremácie?

Okrem klasického pochovávaní do zeme a kremácie, ponúkame v súlade so slovenskou legislatívou (Zákon č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve) aj ekologické pohreby. Naša organizácia umožňuje tento spôsob pochovávaní formou prírodných obradov v Háji pokoja v areáli bratislavského Krematória. Ide o individuálne pripravené posledné rozlúčky, počas ktorých sa vsype popol zosnulého alebo sa uloží v biologicky rozložiteľnej urne do jamky ku koreňom vybraného stromu, ktorý sa tak stáva živým náhrobkom. Alternatívou ku klasickým pohrebom sú aj ďalšie formy pochovávaní, a to rozptýlenie popola na rozptylovej lúke a vsypanie popola na vsypovej lúke, v urnovom háji krematória. Počas rozlúčkového obradu na rozptylovej lúke nahrádza klasickú obradnú miestnosť prírodné prostredie dávneho kameňolomu a do obradu sú zakomponované prírodné prvky ako oheň a voda.

Aký spôsob pochovávaní dominuje a možno aký nový spôsob naopak, Marianum odporú-

ča?

Na základe štatistík, ktoré máme dostupné, je pomer kremácií a pochovávaní do zeme 70% ku 30%. Ako bolo uvedené vyššie, kapacitné možnosti cintorínov rámci Bratislavy sú dostatočné. Marianum rešpektuje vý-sostné právo pozostalých rozhodnúť sa pri výbere spôsobu pochovávaní predovšetkým podľa individuálnych preferencií a s ohľadom na logistické a finančné možnosti. Z hľadiska následnej starostlivosti o miesto odpočinku a výšky poplatkov je kolumbárium (urnová stena), spojené s najnižším poplatkom za urnové miesto, a tiež následná údržba kolumbária, je v porovnaní s klasickým hrobom menej náročná.

Do akej miery sa nárast DPH, inflácie a ďalších cien odzrkadlil na cenách / poplatkoch za pohreby?

Od 1. januára 2025 sa zmenila výška DPH z 20% na 23%. Pri položkách, ktoré sa týkajú pohrebov a rozptylov (napr. výkop hrovej jamy) a sú uvedené vo VZN, sa konečná cena nemenila. Ostatné položky, ktoré nie sú súčasťou VZN, ale spadajú do podnikateľskej činnosti MARIANUM a tam sme cenu upravili iba o výšku zmeny DPH.

Koľko pohrebov vykonávate mesačne či ročne a aký je trend – počty pohrebov klesajú, stúpajú či sa dlhoročne držia na rovnakej úrovni?

Na základe údajov Štatistického úradu sa celková úmrtnosť v roku 2024 stabili-

zovala na úrovni dlhodobých priemerov Slovenskej republiky. Počet zomretých prepočítaný na 100-tisíc obyvateľov sa už druhý rok udržal pod hranicou tisíc úmrtí, aktuálne na úrovni 994 osôb. Prostredníctvom organizácie Marianum sa ročne realizuje vyše 3500 pohrebov, z toho približne 70% tvoria kremácie.

Aj keď sú teda kapacity dostačujúce. Napriek tomu, je téma nového cintorína v rámci BA stále aktuálna?

Vznik nového a moderného pohrebiska, ktoré bude zohľadňovať aktuálne aj budúce trendy v pochovávaní, je stále aktuálnou témou. Na základe predbežných výsledkov štúdie však rozhodne nie je akútnou témou, pretože pohrebných miest máme na cintorínoch v našej správe stále dostatok. Avšak vybudovanie nového pohrebiska, vrátane príprav, je náročný proces v rozsahu 8 až 10 rokov, preto je podľa nás správny čas na spustenie a naštartovanie plánovania.

V prípade diskusií o lokáciách pre nový cintorín, ktoré lokácie či konkrétnu lokalitu by ste na tento účel vnímali ako najvhodnejšiu?

Na výbere najvhodnejších lokalít spolupracujeme s Útvorom hlavného architekta Bratislavy. Ktoré lokácie sa ukážu ako najvhodnejšie, aj vzhľadom na dopravnú dostupnosť, predstavíme pri zverejňovaní záverov pripravovanej štúdie.

(vt)

Zvierací cintorín Borievka pozná stále málo ľudí

V roku 2021 sme vás informovali o tom, že v Bratislave vznikol prvý oficiálny cintorín pre zvieratá - Borievka. Nachádza sa na konci Dúbravky, v lone krásnej prírody. A my sme sa s odstupom času porozprávali s jeho riaditeľom, pánom **Stanislavom Vlkovičom** aj o tom, ako sa pietne miesto pre domácich miláčikov, ujalo medzi Bratislavčanmi.

Pre tých, ktorí stále nevedia, prístup k cintorínu je po Palackého ulici, následne odbočíte na Vojenskú cestu a na jej konci pred rampou odbočíte doprava, k Dúbravskej oáze pokoja a oddychu, cez ktorú prejdete rovno, až sa dostanete na parkovisko cintorína Borievka. Ide o v skutočnosť unikátne miesto, ktoré je vhodné aj na príjemnú prechádzku. Zároveň ale platí, že vie byť predovšetkým nápomocné pre všetkých milovníkov zvierat, ktorí napríklad žijú v bytových domoch a nevedia nájsť dôstojné miesto na posledný odpočinok svojho psíka, mačky či iného zvieratka.

Ako s odstupom času hodnotíte prevádzku cintorína pre zvieratá?

Prevádzku cintorína Borievka hodnotím pozitívne. Veľa našich klientov je veľmi spokojných so službami, ktoré ponúkame, a po príchode na náš cintorín osobne, sú veľmi milo prekvapení krásnym a tichým prostredím v meste. Som rád, že sa nám dostáva spätnej odozvy, že sú veľmi radi, že existuje takéto miesto v Bratislave a že ho tak pekne udržiavame.

Koľko pohrebov realizujete ročne a ak by ste spravili medziročné porov-

nanie, tak záujem o vaše služby stúpa?

Záujem stúpa, žiaľ ešte nie sme tak známi, že by o nás vedela celá Bratislava a okolie, aj keď sme už urobili dve reklamné kampane. Bohužiaľ máme ale na reklamu obmedzené financie, takže najviac sa spoliehame na šírenie dobrej reklamy od našich spokojných klientov, ktorých každoročne pribúda. Za minulý rok 2024 to bolo 55 nových klientov.

Vyhľadávajú vaše služby primárne obyvatelia hlavného mesta, alebo z celého Slovenska?

Samozrejme, keď

sme situovaní v Bratislave, primárne sú naši klienti obyvatelia Bratislavy, ale máme klientov aj z iných častí Slovenska a dokonca aj zo zahraničia. Z iných miest Slovenska k nám prichádzajú hlavne z dôvodu, že si nás našli na internete a veľmi sa im náš cintorín páčil. Zo zahraničia sú to prevažne klienti, ktorí v Bratislave prechodne žijú alebo podnikajú.

Vaši klienti sa následne vracajú s tým, že svoje zvieratká chodia navštevovať k ich hrobom, ako je to zvykom u ľudí?

Áno, chodia a niektorí klienti aj veľmi pravidelne a často. Väčšina klientov chodí navštevovať zvieratká k ich hrobom, o ktoré sa starajú a skrášľujú tieto hroby pravidelne.

Pohreby akých zvierat prevažujú a aké možno najnezvyčajnejšie zvierate pochovávali?

Na našom cintoríne sú pochované rôzne druhy domácich zvieratiek. Samozrejme, že prevažujú psíky a mačičky, ale sú u nás pochované aj papagá-

je, škrečky, korytnačky, potkany, králiky, morčatá.

Je prevádzka tohto projektu, teda zvieracieho cintorína, z hľadiska biznisu zaujímavá, respektíve, dokáže si cintorín svojimi službami zaradiť na prevádzku?

Takto by som to nepovedal. Je to dlhodobý projekt a veríme, že bude časom návratný. Naším cieľom bolo vybudovať krásne miesto v prírode, kde bude možné pochovať svojho domáceho miláčika legálne, bez obáv, že nenájde svoj pokoj, ako by to mohlo byť v okolitej prírode. A to si myslím, že sa nám podarilo. Momentálne si cintorín ešte na svoju prevádzku nezarába.

Aké všetky služby poskytujete od spustenia prevádzky, respektíve, pribudli nejaké novinky?

Ako novinky ktoré pribudli, až následne po otvorení nášho cintorína, môžem spomenúť Urnový háj, kde je možné uložiť urnu s už spopoleným zvieratkom, a do-

priať mu tak pokoj, a oddych medzi svojimi priateľmi na kludnom mieste v prírode. Tiež už máme aj rozsypovú lúku, ktorá je bezplatná. Od spustenia prevádzky poskytujeme odvoz uhynutého zvieratka, pochovanie uhynutého zvieratka za prítomnosti majiteľa, prenájom hrobových a urnových miest, údržbu hrobového miesta, ako aj predaj rakiev, vencov a náhrobkov pre zvieratká.

Robíte nejaké špeciálne pietne akcie, ako sú napríklad Dušičky u ľudí?

My ako cintorín nerobíme žiadne špeciálne pietne akcie, ale samozrejme, počas Dušičiek a Vianoc sa u nás výrazne zvýši počet návštevníkov, ako aj horiacich sviečok a sviatočná úprava na hrobch. Aj počas roka, keď je pekné počasie, chodia sa k nám poprechádzať ľudia, ktorí u nás nemajú pochované žiadne zvieratko, ale sa im u nás páči a chcú si pozrieť náš cintorín.

(vt)

Staré Mesto spúšťa participatívny rozpočet

Mestská časť Bratislava - Staré Mesto dnes spúšťa prvý ročník participatívneho rozpočtu, ktorý dáva obyvateľom priestor aktívne sa zapojiť do rozhodovania o tom, kam poputujú financie mestskej časti. Počas celého apríla môžu predkladať vlastné nápady a návrhy projektov, ktoré majú potenciál zlepšiť verejný priestor a

životné prostredie v Starom Meste.

Na realizáciu vybraných projektov je v rozpočte vyčlenených **100 000 eur**. Jeden návrh môže byť podporený sumou až do výšky **20 000 eur**.

„Participatívny rozpočet je podľa mňa perfektný nástroj demokratizácie riadenia a rozhodovania o budúcnosti a podobe našej mestskej časti. Veď kto iný, ako vy

obyvatelia Starého Mesta, vie, čo naše bezprostredné okolie potrebuje?“ hovorí starosta Starého Mesta Matej Vagač.

O aké nápady ide?

Témou prvého ročníka je verejný priestor a životné prostredie. Obyvatelia môžu navrhovať napríklad:

■ výsadbu zelene (stromy, kríky, trvalky, komunitné záhrady, zelené ostrovčeky),

■ doplnenie mobiliáru (lavičky, ležadlá, informačné tabule, parklety),

■ hracie a športové prvky (stolný tenis, petang, workout zostavy, detské ihriská),

■ prvky na zadržiavanie vody a podporu biodiverzity (dažďové záhrady, vtáacie búdky, hmyzie hotely)

Návrh musí mať verejnoprospešný charakter, byť realizovateľný v rámci jedného kalendárneho roka a týkať sa územia Starého Mesta. Prijaté návrhy posúdia odborníci z miestneho úradu, následne sa uskutoční verejné hlasovanie, ktoré rozhodne, ktoré projekty sa zrealizujú v roku 2026.

Ako podať návrh?

■ online cez formulár na www.participuj-staremesto.sk

■ vyplnený formulár e-mailom na adresu

participacia@staremesto.sk,

■ osobne alebo poštou na adresu miestneho úradu Bratislava-Staré Mesto (Oddelenie komunikácie a participácie, Vajanského nábrežie 3).

(bak, www.staremesto.sk)

Nevyhadzujte knihy - darujte ich nám
kontakt 0907 701 786

Organizované krádeže vreckárov v Starom Meste - ako sa polícia pripravuje na sezónu?

V posledných rokoch Bratislavčanov a turistov počas hlavnej sezóny ohrozujú organizované skupiny vreckových zlodějov, ktorí úradujú najmä v historickom centre Starého Mesta.

Často ide o cudzincov, na ktorých aj polícia zvykne byť krátka. Oslovili sme preto vedenie mestskej polície s otázkami o tom, ako sa pripravuje na blížiaci sa začiatok sezóny a hrozbu pouličných krádeží.

Vyhýbajte sa veľkým davom

Snahou polície i vedenia mesta je, aby sa obyvatelia i návštevníci Bratislavy cítili bezpečne a aj keď naše hlavné mesto patrí v rámci Európy vo všeobecnosti medzi tie bezpečnejšie, predsa len sú obdobia v roku, kedy by mali byť ľudia obozretnejší. Za takéto obdobie sa považuje blížiaci sa dovolenková sezóna, kedy sa v hlavnom meste a najmä v jeho historickej časti, pohybujú tisíce cudzincov každý deň. Tí sú pre vreckových zlodějov veľkým lákadlom, a tak sem za týmto cieľom neváhajú cestovať aj z cudziny, ako napríklad z Rumunska. Polícia o probléme vie, a rovnako tak vedenie mesta, na základe čoho k letnej sezóne pristupujú špecificky a nasadzujú zvýšené hliadky. „Mestská polícia Bratislava pravidelne posilňuje výkon služby počas jarných a letných mesiacov, kedy dochádza k zvýšenému pohybu turistov v hlavnom meste a s

tým spojenému riziku krádeží. V tomto období nasadzujeme viac hliadok, najmä v centre mesta a na miestach s vysokou koncentráciou ľudí. Do peších zón, pokiaľ je to možné, vyčleňujeme aj pešie hliadky. Dianie v uliciach máme zároveň pod neustálym dohľadom Mestského kamerového systému. Vzájomne si tiež vymieňame dôležité informácie aj s terénnymi pracovníkmi oblastných organizácií venujúcich sa turizmu a cestovnému ruchu. Reagujeme aj na každý oznam na linku 159,“ priblížila pre Bratislavského kuriéra hovorkyňa mestskej polície Barbora Krajčovičová.

Premyslené taktiky krádeží

Otázkou pre prípadné obete zostáva, ako vedieť rozlíšiť, že sa v ich blízkosti nachádza vreckový zloděj, prípadne celá skupinka zlodějov. Respektíve, v ktorých lokalitách Starého Mesta a za akých okolností kradnú najčastejšie. Mestská polícia pritom tieto typy ľudí dobre

pozná a dlhoročne pozoruje aj presné taktiky, ako sa dostanú k svojim obetiam nenápadne bližšie a následne ich okradnú: „Vreckári sa môžu pohybovať jednotlivo alebo v skupinách - jedna osoba odvracia pozornosť a druhá kradne. Pozorujú ľudí a vyčkávajú na nepozornosť, napríklad pri fotení alebo platení. Radi používajú techniku náhodného kontaktu, napríklad do vás nešťastne narazia, rozlejú nápoj, pýtajú sa na cestu, žiadajú o rozmenenie peňazí a podobne. Ak sa dostanete do podobnej situácie, buďte vždy mimoriadne obozretní a majte svoje veci neustále pod dohľadom. Odporúčame zvýšiť opatrnosť najmä na rušnejších a preplnených miestach, napríklad na autobusových a železničných staniach, turistických atrakciách, v nákupných centrách či v spojoch verejnej dopravy,“ vymenúva hovorkyňa mestskej polície.

Nesnažte sa byť hrdinom

Vedenie mestskej po-

licie tiež radí ľuďom, ako majú postupovať v prípade, že sa už obeťou krádeže stali. A samozrejme, aby boli škody čo najmenšie, reagovať treba v ich prípade okamžite. „Ak sa stanete obeťou krádeže, bezodkladne kontaktujte Policajný zbor SR prostredníctvom linky 158, zablokujte karty a nahláste stratu dokladov,“ doplnila Krajčovičová a

jedným dychom dodala, že pri zlodějoch nie je potrebné hrať sa na hrdinu a snažiť sa krádež riešiť osve. V krajnom prípade by to mohlo dopad-

núť ešte horšie. „Ak ste svedkom krádeže alebo máte podozrenie na aktivity vreckárov, rozhodne voči nim nezakračujte sami, držte sa v bezpečnej vzdialenosti, prípadne na nich diskretné upozornite ľudí vo svojom okolí a bezodkladne informujte o situácii mestskú alebo štátnu políciu.“

Polícia radí občanom, ako sa nestáť terčom vreckových zlodějov:

Zloději idú na istotu, preto registrujú plnú peňaženku v zadnom vaku nohavíc, drahý telefón na stole v reštaurácii, alebo neďbanlivo položenú kabelku na lavičke v parku. Z toho dôvodu je najdôležitejšie odporúčanie - snažte sa byť diskretní a zbytočne nepredvádzajte váš osobný majetok. Druhá rada znie - sťažte sa čo najviac sťažiť prípadnému

máte položenú, mobil majte na šnúrke a tú pripojenú k ruke a podobne.

Ďalším faktorom, ktorý zlodějom sťažuje krádeže alebo ich odrádzajú, sú personalizované predmety, ktoré vedieť predať len ťažko. Rovnako tak prípadne „dotvorte“ svoje cennosti ako sú mobil, počítač či fotoaparát, aby na prvý dojem pôsobili staro a zničené, používané. Zloděj kradne preto, aby mohol lup následne predávať. No a staré či zdanlivo zničené veci, polepené nálepkami či rôznymi nápismi, ho preto nelákajú.

V neposlednom rade myslite prezieravo a do svojich mobilných zariadení, športových hodínok či počítačov si nainštalujte aplikácie, vďaka ktorým ich budete vedieť dohľadať s pomocou GPS, ak by vám ich niekto odcudzil. Taktiež ich

zlodějovi krádež, ktorú inak potrebuje vykonať veľmi rýchlo, v priebehu sekúnd. Napríklad, kabelku si omotajte remienkom okolo stoličky, kde ju

poriadne zaheslujte, aby bol pre zlodēja čo najväčší problém dostať sa k informáciám z nich.

(vt, foto archív FB Vreckári v Bratislave)

Zásahy proti komárom magistrát realizuje od začiatku roka

(Dokončenie zo str. 1)

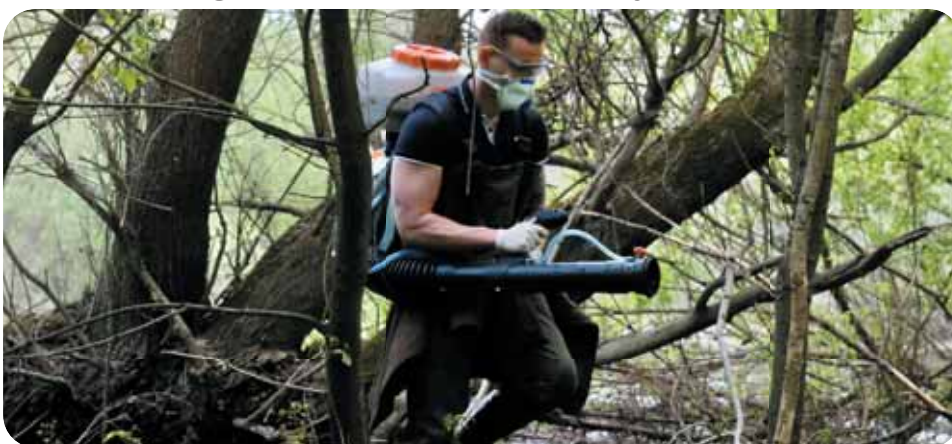
Kde všade rieši magistrát elimináciu komárov a kde už je to skôr o manažovaní si problému v rámci jednotlivých mestských častí Bratislavy?

V tomto prípade to nie je o delení na mesto a mestské časti. Skôr je na jednej strane mesto + mestské časti, pokiaľ ide o verejné priestory a na druhej sú súkromné nehnuteľnosti. Mesto zasahuje na celom území a larvy komárov likvidujeme všade tam, kde je to možné. Mnohé komáre sa však liahnú v záhradkách či na dvoroch, teda tam, kde mesto priamo zasiahnuť nemôže – aj v malej nádobke s vodou sa počas teplých dní môžu rýchlo vyliahnúť stovky komárov. Dôležitú úlohu pri eliminácii komárov preto zohrávajú aj priamo obyvatelia, majitelia pozemkov, či záhrad. Nápomocné v tomto bude opäť aj mesto, ktoré poskytne majiteľom/nájomcom záhrad a rodinných

domov aj tento rok larvicíd BTI vo forme tabliet. Do polovice apríla by sme chceli mať BTI tablety na miestnych úradoch, kde si ich budú môcť obyvatelia a obyvateľky vyzdvihnúť. Tablety budeme koncom apríla / začiatkom mája distribuovať aj do záhradkárskeho osád a tiež priamo do poštových schránok spolu s infoletákmi v lokalitách s potvrdeným výskytom komára tigrovaného, keďže BTI je účinné aj v prípade lariev tohto komára a keďže tento druh preferuje ako liahniská zväčša malé, človekom vytvorené vodné plochy (misky pod kvetnácami, krhle, vedrá a iné nádoby s vodou), ktoré sa bežne vyskytujú na záhradách a iných súkromných objektoch.

Máte vyhodnotenie z minulého roka, prípadne minulých rokov, odkedy sa prešlo na toto bezpečnejšie likvidovanie liahnísk komárov?

Treba povedať, že pred

tým, ako sa súčasne vedenie mesta pustilo do riešenia tejto problematiky, tu uvedenú tému na úrovni mesta dlhodobo nikto systematicky nesledoval, takže porovnanie je z tohto dôvodu zložitá. Ak máte na mysli, či liahniská po našich zásahoch prestanú produkovať komáre, tak odpoveďou je, že produkčnosť liahnísk sa preruší na dobu pôsobenia prípravku, ktorá sa ráta v dňoch, max. týždňoch, následne sa účinná látka rozkladá a komáre sa pri vhodných podmienkach na tom mieste znova môžu rozmnožovať. Preto je dôležitý neustály priebežný monitoring liahnísk, ktorý vykonávame a v prípade potreby opakujeme zásahy.

Aké sú benefity tejto formy regulácie komárov?

Podstatné benefity biologickej regulácie sú najmä: zabránenie vzniku, alebo rozvoju rezistencie komárov na chemické prípravky (ktoré sa majú použiť až v prípade hroziaceho rizika prenosu infekčných ochorení), chránime zdravie ľudí, ktorí tak neprichádzajú do styku s insekticídmi alebo ich reziduami v životnom prostredí, chránime necieľové organizmy (včely a iný užitočný hmyz, vodné organizmy) = podpora biodiverzity.

Stále pracujete aj na dobrovoľníckej báze, teda s Lovcami komárov?

Aktivity sú zabezpečované primárne zamestnancami magistrátu, v menšej miere dodávateľsky (pri intenzívnych zrážkach a záplavách). A dobrovoľníci (Lovci komárov) v nejakej miere prispievajú do monitoringu liahnísk.

V prípade používania postrekov sa stále používa rovnaká látka, alebo sa hľadajú aj iné, inovatívnejšie možnosti?

Látka, ktorú používame, je na báze účinnej látky získanej z pôdnej baktérie *Bacillus thuringiensis israelensis*. Tá je používaná po celom svete a známa pod skratkou BTI a je odporúčaná aj WHO. Na túto látku si komáre rezistenciu vy-

tvárať nevedia, alebo iba veľmi ťažko a pomaly. Z toho dôvodu nie je nutné účinné látky striedať, ako to je u bežných insekticídov, aby sa zachovala ich účinnosť. Okrem zásahov prostredníctvom BTI sme tiež zvýšili počet CO2 pas-cí, ktoré lákajú komáre na oxid uhličitý napodobňujúci vydychovanie človeka. Existujú aj iné, experimentálne metódy, ako napr. vypúšťanie neplodných (radioaktivitou sterilizovaných) samcov do prostredia, ale zatiaľ sa týmto postupom nezaobráame.

Dá sa vyčísliť, koľko stojí Bratislavu riešenie eliminácie komárov ročne?

Každá sezóna je iná, vzhľadom na rôzne prírodné podmienky, materiál na zásahy tiež neobjednávame každý rok. V minulom roku sme mali celkové čerpanie rozpočtu na tieto aktivity v sume cca 68 000€.

(vt, foto archív FB Bratislava)

Začína sezóna rekreačných liniek MHD

Dopravný podnik Bratislava (DPB) od soboty 29. marca 2025 spustil rekreačné linky #sMHDpozelenej, ktoré spoja obyvateľov hlavného mesta s najkrajšími lokalitami v mestských lesoch. Výletníci, ktorí nechajú automobily doma, sa tak dostanú do prírody ekologicky a bez starostí s parkovaním.

Kam vás odvezie MHD do prírody?

Linka 43 bude premávať medzi Patrónkou a Lesoparkom v 15-minútovom intervale.

Nástupná zastávka Patrónka je dostupná z viacerých častí Bratislavy vrátane centra, Petržalky, Ružinova, Nového Mesta a Dúbravy. „Novinkou tejto sezóny bude priležitostné nasadenie našich vodíkových autobusov na túto linku premávajúcu do srdca lesoparku,“ informuje DPB. Návštevníci sa dostanú na Partizánsku lúku, kde ich čakajú obľúbené aktivity ako člnkovanie, detské ihriská, ohniská, lesné chodníčky aj cyklotrasy. Turisti môžu pokračovať na Kačín,

Malý Slavín či iné obľúbené miesta.

Linka 144 bude cez víkendy a sviatky spájať Kolibu a Kamzík, taktiež v 15-minútovom intervale v najvyťaženejších časoch. Na Kolibu sa cestujúci dostanú linkou 44, pričom odchody linky 144 budú nadväzovať na príchody trolejbusov.

Linka 154 prepojí Horáreň Krasňany s Peknou cestou, kde je možný prestup na električku číslo 3. „Cestujúci sa dostanú do pokojnejšej lokality, ideálnej pre rodiny

s deťmi. Nájdú tu detské ihrisko, včeliu lúku, viacero ohnisk aj bufet,“ uvádza DPB.

Rekreačné linky budú obsluhovať nízkopodlažné autobusy. Cestujúci si tak môžu užiť bezbariérovú cestu do prírody.

„Rekreačné linky sú skvelým spôsobom, ako spojiť mesto s jeho lesoparkom. Teší nás, že cestujúci čoraz častejšie využívajú MHD aj na voľnočasové aktivity,“ hovorí Martin Rybanský, predseda predstavenstva DPB. Vyťaženosť vozidiel plánuje DPB sledovať

a v prípade potreby spoje posilnia.

Novinky v MHD od 29. marca

Okrem rekreačných liniek DPB zavádza aj niekoľko dôležitých zmien v doprave:

• **Nová električková zastávka Vodná veža** medzi Mostom SNP a Chatanom Sóferom.

• **Nová autobusová zastávka Jungmannova** v Petržalke. Autobusové linky 83, 84, 88, 92, 99, 192 a N95 budú v úseku Vlastenecké námestie – Námestie Hrani-

čiarov zastavovať na novovybudovanej zastávke Jungmannova. V budúcnosti tu vznikne dôležitý prestopný bod na električky

• **Presun konečnej zastávky linky 67** v Podunajských Biskupiciach.

• **Linka 92** bude v Lamači obsluhovať obojsmerne aj zastávku Pod násypom.

Viac informácií o zmenách a cestovnom poriadku nájdete na oficiálnej stránke DPB.

(bak, foto: IMHD)

Železničné priecestie v Rusovciach nefunguje - šoféri musia byť obozretní!

Vlakové priecestia v bratislavských Jarovciach a Rusovciach, kadiaľ denne prejde viacerých i nákladných a k tomu tisícky či možno i desaťtisíce osobných vozidiel denne, vykazujú technický problém. Sú účastníci cestnej premávky v ohrození?

Viacerí ľudia z Jaroviec a Rusoviec na sociálnych sieťach upozornili na to, že napríklad železničné priecestie v Jarovciach nemalo spustené bezpečnostné závery ani neblinkalo výstražné červené svetlo na semafore a pritom sa v daný moment po koľajach rútil vlak. Rovnako tak na priecestí v Rusovciach neblinkala červená, napriek tomu, že sa k ceste, ktorá koľaje pretína, približoval vlak. Následne začali miestnych obyvateľov vyrušovať vlaky, ktoré hlasno trúbia cez deň i v noci a na železničnom priecestí v Rusovciach dokonca začali rušňovodiči spomaľovať vlaky na 10 kilometrovú rýchlosť v momente, kedy sa blížila ku stretu s cestou druhej triedy. „V poslednom období sme zaznamenali viacero otázok týkajúcich

sa častého trúbenia vlakov pri prejazde našou mestskou časťou, a to cez deň aj v noci. Obrátili sme sa preto na Železnice Slovenskej republiky (ŽSR) s požiadavkou o vysvetlenie tejto situácie. Zatiaľ, podľa neoficiálneho vyjadrenia ŽSR, sú príčinou technické problémy železničného priecestia, ktoré vedú k jeho občasnému výpadkom,“ upozornilo následne vedenie MČ Bratislava Rusovce na vzniknutý problém.

Je problém iba jeden?

S otázkami, čo presne sa na mimoriadne vyťaženom koľajisku stalo za problém, ako ho vedenie železníc rieši a kedy bude odstránený, sme sa obrátili priamo na ŽSR. K priecestiu v Jarovciach sme sa od hovorkyne Petry Lánikovej dozvede-

li nasledovné: „Ide o železničné priecestie s jedinečným identifikačným číslom (JIČ) SP2092, ktoré leží na jednokoľajnej železničnej trati Bratislava predmestie – Rusovce v medzistaničnom úseku ŽST Bratislava Petržalka – ŽST Rusovce (konkrétne v žkm 115,659). Jednokoľajná železničná trať v tomto bode križuje cestnú komunikáciu III. triedy č. 1020. Toto priecestie je zabezpečené svetelným priecestným zabezpečovacím zariadením s polovičnými závorami a s aktívnou signalizáciou (prerušované biele svetlo). Kontrolné a ovládacie zariadenie je umiestnené v dopravnej kancelárii ŽST Rusovce. Ak by nastala akákoľvek porucha na priecestnom zabezpečovacom zariadení, bola by tak indikovaná na kontrolnom

zariadení v dopravnej kancelárii ŽST Rusovce a okamžite by bol vyslaný udržiavajúci zamestnanec, aby túto poruchu odstránil. Od začiatku roka 2025 však nebola evidovaná žiadna porucha na tomto priecestnom zabezpečovacom zariadení.“ Zároveň sme dostali upresnenie situácie v bratislavských Rusovciach, kde aj podľa hovorkyne skutočne k technickej poruche dochádza: „Ide o priecestné zabezpečovacie zariadenie s JIČ SP2091 (v žkm 113.307). V tomto bode jednokoľajná železničná trať križuje cestnú komunikáciu, konkrétne ulicu Balkánska. Toto priecestie je zabezpečené svetelným zabezpečovacím zariadením bez závor s aktívnou signalizáciou. Kontrolné a ovládacie zariadenie je takisto umiestne-

né v dopravnej kancelárii ŽST Rusovce. Približne pred dvoma týždňami na základe výstupu diagnostického zariadenia bola odhalená nesprávna činnosť tohto priecestného zabezpečovacieho zariadenia (PZZ). Vzhľadom na to, že ide o poruchu, ktorú nie je možné ihneď odstrániť, boli v záujme zachovania bezpečnosti železničnej a cestnej dopravy zavedené opatrenia v zmysle prevádzkových predpisov ŽSR. Konkrétne bola nariadená opatrná jazda vlakov rýchlosťou najviac 10 km/h a opakované dávanie návěsti (t.j. signálu) „POZOR“ húkačkou. Z dôvodu poruchy PZZ bola aktívna signalizácia vypnutá,“ priblížila Petra Lániková, pričom ale samotní obyvatelia Rusoviec i Jaroviec dodatočne videli, že železnice minimálne počas jedného pracovného dňa na priecestie vyslali svojich zamestnancov, ktorí pred oboma železničnými priecestiami osobne dohliadali na bezpečnosť premávky.

Plánované prebrúsenie koľajníc

Vedenie železníc si teda zjavne uvedomuje závažnosť situácie,

keďže ide o priecestia s veľkým pohybom vlakov, áut, autobusov, motorkárov i cyklistov na dennej báze. Navyše, na oboch železničných priecestiach – tak v Rusovciach, ako aj v Jarovciach, už v minulosti došlo k viacerým zrážkam vlakov s autami, ktoré skončili tragicky. Pred viac ako desiatimi rokmi práve na priecestí v Jarovciach takmer po zrážke s vlakom zahynul aj herec Tomáš Mašťalír. „Na odstránení poruchy intenzívne pracujú udržiavajúci zamestnanci v spolupráci so zamestnancami Výskumného a vývojového ústavu železníc. Vzhľadom na charakter poruchy uvedené opatrenia môžu trvať dlhšiu dobu,“ doplnila hovorkyňa ŽSR, od ktorej sme chceli vedieť viac o charaktere poruchy, ako aj spôsobe jej odstránenia. „Odstránenie uvedeného problému bude riešené prebrúsením koľajníc v kritických úsekoch. Prebrúsenie koľajníc sa predpokladá v 16. týždni roku 2025,“ uzavrela. Či k odstráneniu problému skutočne v avizovanom termíne dôjde, budeme ďalej sledovať.

(vt)

Bratislavské mestské dni otvoria svoje brány posledný aprílový víkend

Bratislavské mestské dni sú víkendovým podujatím so symbolickým otvorením mestských brán pre verejnosť. Spájajú sa zároveň s voľbou nového richtára a osla-

vami na počesť jeho zvolenia. Historicky sa tak dialo na Juraja, jedného z patrónov Bratislavy. Tento ročník bude oživený programom aj aktivitami o pove-

ti Juraja a jeho hrdinským skutku – záchrane panien pred trojhlavým drakom. Hľadať ho budú návštevníci na Primaciálnom námestí a okolitých nádvoriach.

Opäť bude prestretý komunitný stôl a sobotný večer zakončí hudobný program. Počas oboch dní budú sprístupnené priestory Primaciálneho paláca a kancelária primáto-

ra, verejnosť privítajú svojím programom aj vybrané mestské časti a mestské organizácie. V priestoroch divadla Ifjú Szivek festival programovo obohatí téma duševného zdra-

via diskusiami a prednáškami dotýkajúcich sa toxicity a manipulácie. Festivalový deň uzavrie tanečné predstavenie Finetuning.

(bak)

Neželaní hostia v záhradách

(Dokončenie zo str. 1)

Pozrime sa na nich bližšie.

Bzdocha

(*Nezara viridula*)

Táto bzdocha pochádza pravdepodobne z východnej Afriky alebo Stredomoria a vďaka globálnemu otepľovaniu sa rozšírila takmer po celom svete, vrátane Slovenska. Jej nymfy a dospelé jedince cicajú šťavy z rastlín, najmä na plodoch, čím ich zne-

ný napríklad na rôznych druhoch zeleniny, kukurici, slnečnici, ovocných plodinách, ale aj okrasných rastlinách. Záhradkári ich spoznajú na základe drobných, tvrdých, hnedastých alebo čiernastých škvrn. „K symptómom patrí aj predčasný opad napadnutých plodov a ich deformácia,“ informuje Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave (ÚKSÚP). Na zabránenie

Táto bzdocha pôvodom z Ázie bola na Slovensku prvýkrát zaznamenaná v roku 2016. Podobne ako *Nezara viridula*, cicá šťavy z rastlín a poškodzuje plody. Je známa svojou schopnosťou rýchlo sa šíriť a adaptovať na nové prostredie.

Vrtivka orechová

(*Rhagoletis completa*)

Pôvodom neeurópska vrtivka orechová sa vyskytovala najmä v južnej a strednej časti USA. Prvé záznamy o výskyte tohto invázneho škodcu v Európe pochádzajú z roku 1986 zo Švajčiarska. Na Slovensku sa objavila v roku 2018. Spôsobuje červivosť oplodia orechov a čiernu hnilobu. Larvy sa vyvíjajú v oplodí, ktoré sa postupne sfarbuje do čiernej a mení sa na kašovitú hmotu. Dospelé muchy vrtivky orechovej sú 4–7 mm dlhé, so žltoranžovým až svetlohnedým telom a nápadnými tmavými pruhmi na priehľadných krídlach. Majú výrazné zelené oči, ktoré po usmrtení rýchlo hnednú. Samičky kladú vajíčka tesne pod šupku zele-

ných orechov. Asi po týždni sa liahnu larvy, ktoré sa živia oplodím plodu približne 3 až 5 týždňov. Zrelé larvy opúšťajú plody, zaliezajú do pôdy, kde sa zakuklia a prezimujú. Na jar sa z kukiel liahnu nové dospelé muchy, čím sa cyklus opakuje. Podľa odborníkov po namnožení môže škodlivosť dosiahnuť až 90 percent. Napadnuté orechy predčasne opadávajú alebo sú zakrpatené, neskoršie napadnutie v auguste spôsobuje poškodenie oplodia a tmavnutie škrupiny.

Ochrana a prevencia pred vrtivkou

Pravidelné sledovanie a včasné zásahy sú kľúčové pre minimalizáciu škôd spôsobených týmto škodcom. „Z mechanických spôsobov ochrany odporúčame na jar pokryť zem fóliou, resp. netkanou textíliou, čím sa zabráni vyliepeniu vyliahnutých dospelcov z pôdy,“ uvádza ÚKSÚP. V priebehu sezóny ďalej odporúča do koruny stromu inštalovať žlté lepové dosky, ktoré svojou farbou lákajú škodcu (asi 5 ks podľa veľkosti koruny). Tie by sa

Vrtivka orechová (*Rhagoletis completa*)

mali vymieňať približne každé 2 až 3 týždne a ponechať minimálne do začiatku septembra. S chemickou ochranou odporúčajú odborníci začať začiatkom júla a v 7 až 14-dňových intervaloch ju opakovať do doby asi 1 mesiac pred zberom.

Fúzač (*Trichoferus campestris*)

Škodca, ktorého výskyt bol na Slovensku zaznamenaný v roku 2021. Prirodzené miesto výskytu fúzača je Ázia. Tento postrach záhrad môže napadať a poškodzovať až 50 druhov okrasných, ale aj ovocných drevín. „Larválne štádiá tunelujú v dreve. Pri svojom vŕtaní chodbičiek ničia väčšinu kôry s výnimkou vrchnej vrstvy,“

informuje ÚKSÚP. Dospelý jedinec sa vyznačuje nepravidelným bodkovaním na hlave a dlhými tykadlami s dlhými riasami. Je aktívny v noci. Jeho životný cyklus môže trvať aj viac rokov. K viditeľným znakom napadnutia patrí podľa odborníkov zmena farby listov, ktoré žltnú a uvädajú, ako aj odlupovanie kôry na kmeni. Podľa ústavu v súčasnosti neexistujú špecifické chemické prípravky registrované proti tomuto škodcovi. Odporúča sa mechanická prevencia, ako je odstraňovanie napadnutého dreva a monitoring výskytu škodcu.

Zdroje: SAV, ÚKSÚP,
Ing. Ivana Bugriová
(jp)

Bzdocha (*Nezara viridula*)

hodnocujú. „*Nezara viridula* kladie vajíčka do hostiteľských rastlín. Larva následne cicá na všetkých častiach rastlín. Jej vývoj trvá podľa teploty 4 až 12 dní, pričom do roka môže mať 2 až 6 generácií,“ uvádza Semelbauer. Škodca môže byť spozorova-

výskytu odporúčajú odborníci použiť prípravky na ochranu rastlín autorizovaných priamo proti bzdochám, bzdoškám alebo proti cicavému a žravému hmyzu.

Bzdocha mramorovaná (*Halyomorpha halys*)

Poznáte niekoho v Starom Meste, kto si zaslúži uznanie?

Nielen v Starom Meste žije mnoho výnimočných ľudí – tých, ktorí sa dlhodobo starajú o svoje okolie, pomáhajú komunite, šíria dobré meno našej mestskej časti alebo neúnavne pracujú na tom, aby sa nám tu žilo lepšie. Možno je to váš sused, ktorý roky organizuje komunitné podujatia, učiteľka, ktorá ovplyvnila generácie žiakov,

umelkyňa, ktorá svojou tvorbou obohacuje kultúrny život, alebo niekto, kto v tichosti pomáha druhým. Práve takýmto ľuďom chce Staré Mesto vzdať úctu a oceniť ich prínos prostredníctvom **Výročnej ceny richtára Jakuba** – verejného ocenenia, ktoré udeľuje mestská časť.

Kto môže podať nomináciu?

Návrh môže podať

každý – obyvatelia Starého Mesta, organizácie, združenia, poslanci, miestny úrad, ale aj ktokoľvek iný, kto si myslí, že pozná osobnosť hodnú tohto ocenenia. Meno a základné údaje nominovaného, krátke odôvodnenie toho, prečo by si ocenenie zaslúžil s podpísaným súhlasom navrhovaného (okrem ocenení in memoriam) je možné poslať poštou na adresu miestneho úradu alebo e-mailom na starosta@staremesto.sk. Nominácie je možné doručiť do **31. mája 2025**.

(bak, www.staremesto.sk)

Kto bol richtár Jakub?

Richtár Jakub bol významnou osobnosťou v histórii Bratislavy. V 14. storočí dal postaviť hlavnú budovu vedľa veže Starej radnice, čím sa zapísal do dejín nášho mesta.

Zdravotné okienko s Dôverou

Mám 47 rokov a ráno po prebudení ma bolieva päta na pravej nohe. Bolesť pomerne rýchlo prejde, ale opakuje sa pravidelne. Ortopéd mi povedal, že to môže byť začínajúca ostroha. Existujú cviky, ktoré by mi mohli pomôcť?

Odpovedá fyzioterapeutka Katarína Hanuliaková

Môže ísť o začínajúcu ostrohu alebo o tzv. plantárnu fascitídu, ktorá jej veľmi často predchádza. Ide o preťaženie a zápal fascie na spodnej časti chodidla. Prejavuje sa najmä bolesťou ráno po zobudení, keď sa človek postaví na nohy. V priebehu dňa bolesť najmä v počiatočných štádiách prejde, rozhodíte ju. Dôležité je vnímať tieto príznaky a neignorovať ich. Ideálne je vyhľadať fyzioterapeuta, ktorý vám pomôže nastaviť terapeutický plán. Nápomocné môžu byť protetické a gélové vložky do topánok, prikladanie ľadu na bolestivú oblasť, aplikácia kinesiotapingu na odľahčenie a taktiež masáž a mobilizácia chodidla. Pomôcť môžu strečingové cvičenia na plantu a tréning lýtkového svalstva. Plantárna fascitída a ostroha vznikajú väčšinou na základe dlhodobiejšieho preťažovania chodidla, či už neadekvátnou športovou záťažou, často behom po asfalte, ale taktiež pri zlom stereotypu chôdze a pri nadváhe. V rámci celkovej fyzioterapie je potrebné pracovať v oblasti chodidla, ale taktiež s celým ťažiskom tela. Tiež sa odporúča upraviť stereotyp chôdze. Ak sa pri týchto režimových opatreniach nedostaví do pár týždňov zredukovanie symptómov, môžete absolvovať aj terapiu rázovou vlnou.

Poradíte, ako komunikovať s deťmi o násilí a tragédiách, s ktorými sú takmer denne konfrontované? Upozorňovať na to a vysvetľovať? Alebo ich pred tým chrániť a radšej vypínať správy?

Odpovedá Michaela Kravcová, psycho-terapeutka, Hedepy

Cielene vystavovať deti do určitého veku sledovaniu správ nie je vhodné, negatívne informácie ich môžu neprimerane zaťažiť. Hlavnou emóciou, ktorú

správy o násilí a tragédiách v vyvolávajú, je strach. Dieťa sa môže navyše identifikovať s obeťou a bude sa obávať, že by sa mu mohlo stať to isté. Správy navyše často nevysvetľujú, len stroho opisujú udalosti. Minimálne do nástupu do školy by deti nemali sledovať správy. Aj v prípade starších detí je lepšie, ak sa o násilí a tragédiách dozvedajú v prítomnosti rodiča, ktorý im môže citlivo vysvetliť a pomôcť porozumieť danej udalosti. Samozrejme, deti pred negatívnymi informáciami nemôžeme úplne ochrániť a nie je to ani správne. Dôležité je, ako s nimi o „zlých veciach“ komunikujeme. Treba im vysvetľovať príčiny udalostí, a zároveň upozorniť, že vo svete sa deje aj veľa príjemných a pozitívnych vecí. Takisto treba dieťaťu poskytnúť priestor na otázky. Dôležitý je aj postoj rodičov k téme násilia a tragickým udalostiam. Ak rodič veľmi citlivo a úzkostlivo reaguje na dianie vo svete, môže prenášať tieto emócie aj na svoje dieťa. Dieťa by malo cítiť, že je s rodičmi v bezpečí, malo by zažívať pocit istoty a mať záruku, že rodič dokáže danú situáciu - aj vlastnú emóciu - zvládnuť.

Prevenencia - aké benefity vám prináša? Informuje Matej Štepianský, hovorca zdravotnej poisťovne Dôvera

Viete o tom, že len polovica našich poistencov chodí na pravidelné preventívne prehliadky? Nielenže zanedbávajú vlastné zdravie, ale ani nemôžu využívať niektoré naše benefity.

Preventívne prehliadky zahŕňajú rôzne vyšetrenia a testy, ktoré pomáhajú včas odhaliť zdravotné problémy. Vďaka nim je možné odhaliť ochorenia ako cukrovka, vysoký krvný tlak, obezita, nádorové ochorenia, poruchy funkcie obličiek a pečene, zápaly močových ciest, poruchy srdcového rytmu a zvýšenú hladinu cholesterolu.

Aké benefity sú podmienené preventívnou prehliadkou?

Aby ste mohli naplno využívať všetky výhody svojej zdravotnej poisťovne, je potrebné absolvovať preventívne prehliadky. Sú plne hrazené zdravotnou poisťovňou, takže za ne v ambulancii nič nedoplatíte.

Preventívnu prehliadku u zubného a všeobecného lekára vyžadujeme pri čerpaní benefitov:

- **Zdravé zuby:** príspevok 2 x 30 € na dentálnu hygienu pre dospelých. Deťom ponúkame príspevok 5 x 30 € na pečatenie zubov, ošetrovanie zubného kazu aj na dentálnu hygienu.
- **Benefit Zdravé oči:** deťom do 18 rokov raz ročne ponúkame príspevok až 100 € na dioptrické okuliare.
- **300+300** umožňuje rodičom a ich deťom do 18 rokov veku získať späť doplatky za lieky a dietetické potraviny vydané na recept.

TRE®: Zbavte sa stresu prostredníctvom prirodzeného chvenia

Stres sa stal bežnou súčasťou moderného života a nevyhýba sa takmer nikomu. Pod jeho tlakom sa ocitajú podnikatelia, umelci, športovci, IT špecialisti, politici, rodičia na materskej dovolenke a dokonca aj deti. Obzvlášť ohrození sú ľudia nad 25 rokov, duševne pracujúci, vysokoškolsky vzdelaní a tí, ktorí žijú v Bratislavskom kraji. Dlhodobý stres môže viesť k vážnym zdravotným problémom, vyhoraniu, depresiám a závislosti na návykových látkach.

Jednou z účinných metód, ako so stresom pracovať, je **TRE® (Tension & Trauma Releasing Exercises)**. Túto techniku, ktorá využíva prirodzené telesné mechanizmy, priniesla na Slovensko **RNDr. Eva Tóth, Msc.**, terapeutka z Polikliniky Medante. V nasledujúcom článku sa bližšie pozrieme na princípy a výhody tejto zaujímavej metódy.

Ako TRE® funguje a komu môže pomôcť?

TRE® je séria jednoduchých cvičení, ktoré aktivujú prirodzený svalový tras, odborníkmi nazývaný neurogénne chvenie. Tento reflex pomáha uvoľniť nahromadené napätie vo svaloch a upokojuje nervový systém, čím navracia telo do stavu vnútornej rovnováhy. Metóda je navrhnutá tak, aby sa ju ľudia mohli naučiť praktizovať doma po úvodných konzultáciách s certifikovaným terapeutom.

„TRE® sa osvedčila ako účinný nástroj pri rôz-

nych problémoch ako sú poruchy spánku, syndróm vyhorenia, depresie, úzkosti, panické ataky, trávivacie ťažkosti, migrény a mnohé ďalšie. Je vhodná pre širokú škálu ľudí, vrátane detí približne od šiestich rokov, hoci sa u nich vyžaduje individuálny prístup a spolupráca s rodičmi.“ vysvetľuje Eva Tóth, priekopníčka tejto metódy na Slovensku.

Terapeutka tiež dodáva, že čoraz viac ju kontaktujú aj onkologickí pacienti a ľudia trpiaci autoimunitnými ochoreniami.

Praktické využitie a odporúčaná frekvencia

Frekvencia praktizovania metódy TRE® je individuálna a závisí od psychického a fyzického stavu každého človeka. Vo všeobecnosti sa odporúča venovať sa chveniu 2 až 3 krát týždenne, no niekomu môže stačiť aj jedenkrát za týždeň. Dôležité je vnímať reakcie vlastného tela a prispôbiť tomu frekvenciu cvičení.

Bezpečnosť a kedy sa TRE® neodporúča

Hoci je TRE® považovaná za bezpečnú metódu, existujú určité situácie, kedy sa neodporúča. Medzi ne patrí napr. schizofrénia a obdobie po zraneniach, ktoré si vyžadujú čas na zahojenie. Pri vážnejších zdravotných diagnózach, ako sú kardiovaskulárne ochorenia alebo psychické poruchy, je nevyhnutná spolupráca s odborníkom aj niekoľko mesiacov.

(jp)

Ružinov radí, ako postupovať pri žiadosti o dotáciu na polopodzemné kontajnery a stojiská

Trápi vás neustály neporiadok pri kontajneroch? V takom prípade ste už určite uvažovali o „klietke“ alebo dokonca o polopodzemných kontajneroch (PPK). Sú hospodárnejšie, ľahšie sa v ich okolí udržia poriadok a vyzerajú lepšie. Ak bývate v bytovke, býva to veľmi dobrá alternatíva k existujúcemu stavu. Ako treba postupovať odporúča MČ Bratislava-Ružinov.

Kto môže požiadať o možnosť vybudovať si takéto stojisko?

Podmienkou je, že jeden takýto kontajner by mal nahradiť aspoň 5 s objemom 1 100 litrov. Ak v dome býva 150 – 180 osôb, využíva sa kontajner s

objemom 5 m³, ktorý sa vyváža zvyčajne raz týždenne. V menších domoch, od 90 obyvateľov, sa využívajú kontajnery s objemom 3 m³. Potrebujete tak kontajnery na zmesový odpad, plasty, papier, sklo a kuchynský odpad (a olej).

Dôležitá poznámka – náklady na výstavbu (a všetky sprievodné náklady) hradia obyvatelia príslušného domu. Mestská časť však dáva možnosť uchádzať sa o dotácie (v prípade polopodzemného až do výšky 20-tisíc eur).

1. Súhlas nadpolovičnej väčšiny vlastníkov.

2. Súhlas majiteľa pozemku (v prípade hl. mesta – žiadosť o zriadenie vecného bremena) – schvaľuje mestské zastupiteľstvo

hlavného mesta SR Bratislavy.

3. Vypracovanie projektu stavby s technickou správou – projektová dokumentácia so situáciou (nákresom umiestnenia) a projekt osadenia.

4. Správca nehnuteľnosti zabezpečí, v rámci vypracovania dokumentácie, vhodný pozemok pre polopodzemné kontajnery, ktoré budú vyhovovať

zvozovej technike v rámci dispozičného riešenia sídliska.

5. Žiadosť s vypracovanou projektovou dokumentáciou a so súhlasom vlastníka pozemku podáva správca nehnuteľnosti bytového domu, resp. stavebník, na stavebný úrad.

Ako požiadať o dotáciu?

O dotáciu je možné požiadať prostredníctvom

registračného formulára na webovej stránke mestskej časti – www.slovensko.sk, poštou alebo osobne do podateľne miestneho úradu.

Špecifické architektonické, stavebné a priestorové požiadavky, ako aj požiadavky na to, ako má byť kontajnerové stanovište vybudované, nájdu žiadatelia v Manuáli pre stavbu a rekonštrukciu kontaj-

nerového stanovišta vo verejnom priestore hlavného mesta SR Bratislavy.

Dotácia je poskytovaná formou refundácie časti nákladov už uhradených finančných prostriedkov, súvisiacich s vybudovaním kontajnerového stanovišta, a to až po ukončení všetkých prác a po splnení všetkých podmienok.

(bak, www.ruzinov.sk)

Dopravný podnik Bratislava spúšťa kontrolu zraku svojich zamestnancov

Profesionálni vodiči sú denne vystavení enormnej záťaži zraku. Už drobné zhoršenie ich videnia môže ovplyvniť schopnosť bezpečne reagovať na situácie v premávke. Dopravný podnik Bratislava (DPB) preto v spolupráci s Alensou pri naša zamestnancom bezplatné preventívne vyšetrenia zraku. Odborné vyšetrenia pomocou špičkových technológií budú dostupné od apríla pre takmer 2 500 zamestnancov DPB.

Práca vodiča patrí k tým profesiám, ktoré oči najviac zaťažujú. „Dobrá viditeľnosť priamo ovplyvňuje bezpečnosť jazdy, koncentráciu aj poho-

du počas pracovného dňa. Práve preto sme sa rozhodli ponúknuť zamestnancom jednoduchý prístup k pravidelným očným kontrolám, a to bez dlhých čakacích lehôt,“ vysvetľuje Boris Reichel, vedúci odboru marketingu a komunikácie DPB. Pravidelné vyšetrenia zraku pomáhajú včas zachytiť zmeny či ochorenia, ktoré by mohli ovplyvniť schopnosť vodičov bezpečne reagovať v premávke. Podľa štúdií odborníkov môže už mierne zhoršenie zraku spomaliť reakčný čas vodiča až o sekundu, čo pri rýchlosti 50 km/h znamená predĺženie brzdné dráhy až o 14 metrov. DPB očakáva, že mož-

nosť vyšetrenia využije väčšina zamestnancov. „Chceme, aby naši zamestnanci cítili, že ich zdravie je pre nás prioritou. Veríme, že tento krok ocenia a prejaví sa to aj na ich spokojnosti pri práci,“ dodáva Boris Reichel.

Bezbolestné a presné

V projekte sa Dopravný podnik spája so spoločnosťou Alensa, tretím najväčším predajcom okuliarov a kontaktných šošoviek v Európe, ktorého korene siahajú ja na Slovensko. „Stačí aby sa zamestnanci Dopravného podniku zahlásili online na webovej stránke kde si vyberú termín ako aj čas vyšetrenia, ktorý im vy-

hovuje. Na vyšetrenie je možné sa zahlosiť aj osobne v našom showroome v priestoroch nákupného centra Eurovea,“ konštatuje Petr Langer, manažér komunikácie a eshopu a optik Alensa. Vyšetrenie je bezbolestné a presné. Najmodernejšie stroje na Slovensku dokážu zmerať zrakovú ostrosť s presnosťou 0,01 dioptrie. Vyšetrenie sa dokáže absolvovať sa do 30 minút. Pokiaľ nosíte kontaktné šošovky, optometrista sa vám bude venovať celú hodinu. Počas toho času optometristka komplexne posúdi zdravotný stav očí a odporučí ďalší postup. V prípade dioptrií alebo kontaktných

šošoviek zamestnanci Dopravného podniku Bratislava získavajú aj výrazné zľavy na ich nákup.

Eliminujú nehody aj vyčerpanie

Na vyšetrenie zraku sa na Slovenku čaká priemerne niekoľko mesiacov. Dôvodom je neustále klesajúci počet očných lekárov. „V rámci našej vyšetrovne dokážeme skontrolovať zrakovú ostrosť, objektívnu ako aj subjektívnu refrakciu, zhodnotiť binokulárnu spoluprácu očí, skontrolovať predný segment očí, kvalitu slzného filmu, zakrivenie rohovky, vnútroočný tlak a či domerať potrebné parametre pre nositeľov šošoviek. V

prípade podozrenia na závažnejšie ochorenia odporúčame navštíviť očnému lekárovi,“ konštatuje Lenka Petrušchová, optometristka Alensa. Únava očí je totiž jeden z najčastejších problémov na ktoré sa sťažujú vodiči Dopravného podniku. „Na to aby ste dokázali mať zodpovednosť za plný autobus ľudí musíte byť 100 % v poriadku. Kontrola zraku, aktívny relax ako aj psychické zdravie sú základnými atribútmi bezpečnej ja pohodovej jazdy bez nehody,“ konštatuje Martina Petrovičová, psychologička Dopravného podniku Bratislava.

(vt)

Redizajn ulice Podháaj priniesol zvýšenie bezpečnosti a spokojnosti, potvrdila štúdia

Prípadová štúdia Cyklokoalície v rámci projektu Central European Active Mobility Lab (CE-AML) potvrdila pozitívny vplyv relatívne nenáročných úprav v lokalite na bezpečnosť chodcov a cyklistov, s priamym dopadom na vnímanie bezpečnosti detí na ceste do školy.

Cyklokoalícia v rámci medzinárodného projektu CEAML uskutočnila podrobnú prípadovú štúdiu zameranú na vyhodnotenie dopadov redizajnu ulice Podháaj v Bratislave. Cieľom realizovaných zmien bolo primárne zvýšiť bezpečnosť všetkých

účastníkov cestnej premávky a aktívne podporiť udržateľnú mobilitu v tejto frekventovanej lokalite.

Prvá fáza úprav bola kľúčová a zahŕňala strategické zúženie počtu jazdných pruhov, čo prirodzene viedlo k upokojeniu dopravy. Významným prvkom redizajnu bolo aj vytvorenie prvej tzv. holandskej križovatky na Slovensku. Tento typ križovatky s oddelenými priestormi pre cyklistov a chodcov a s prednosťou pre nemotorovú dopravu sa ukázal ako efektívne riešenie pre zvýšenie bezpečnosti.

Výrazné zníženie rýchlosti a zvýšená bezpečnosť

Podrobná analýza dopadov týchto opatrení priniesla pozoruhodné výsledky. Jedným z najvýznamnejších zistení bolo výrazné zníženie rýchlosti motorových vozidiel. Konkrétne, podiel vodičov, ktorí prekračovali povolenú rýchlosť o viac ako 7 km/h, klesol z pôvodných 31 % na len 12 %. Tento pokles svedčí, podľa realizátorov, o účinnosti zúženia jazdných pruhov a nového usporiadania križovatky pri spomalení premávky. Zvýšenú bezpečnosť a komfort pocítili predovšetkým zraniteľnejší účastníci cestnej premávky. Až 68 % chodcov uviedlo, že sa po realizácii úprav cítila pri pohybe po ulici

výrazne bezpečnejšie a komfortnejšie. Tento údaj poukazuje na priaznivejšie prostredie pre peších.

Kľúčová zmena pre rodičov a školákov

Dôležitým zistením štúdie bol aj pozitívny vplyv na vnímanie bezpečnosti cesty do školy. Až 83 % rodičov žiakov susediacej základnej školy vyjadrilo zvýšenú dôveru v bezpečnosť pešieho pohybu svojich detí. Tento fakt podčiarkuje, aký významný dopad môžu mať ciele úpravy infraštruktúry v okolí škôl na podporu aktívnej mobility a zníženie obáv rodičov.

Finančne nenárodné riešenia s poten-

ciálom pre ďalšie lokality

Z výsledkov štúdie vyplýva, že aj relatívne finančne nenárodné opatrenia, akými boli zúženie jazdných pruhov a vybudovanie tzv. holandskej križovatky, môžu prispieť k zlepšeniu bezpečnosti a podpore udržateľnej mobility aj v iných častiach mesta či obciach.

Cyklokoalícia plánuje pokračovať v monitorovaní lokality aj v roku 2025, aby získala detailnejšie poznatky o dlhodobých účinkoch týchto zmien na dopravné správanie a potenciál pre ich širšie uplatnenie.

(jp)

Vaša darčeková predajňa

DELIKATESO

www.delikateso.sk

Na Veľkú noc
sme pripravení

Prehľad kultúrnych podujatí na apríl a máj 2025

Ako to už býva každoročne zvykom, v príchodom jari sa môžu Bratislavčania tešiť aj na bohatý kultúrny život v hlavnom meste. Podte si preto spolu s nami vybrať spomedzi množstva spoločenských podujatí, ktoré sa budú v hlavnom meste konať v priebehu mesiacov apríl a máj.

KONCERTNÁ SIENĽ KLARISKY

24.04. Šansónový koncert Bujnová/Bodnár/Koneval, 19:00h, vstup 18 eur

Slovenská šansoniérka, vynikajúca francúzštinárka, Lucia Bujnová, prináša nezameniteľnú dávku emócií a elegancie. Spolu s klaviristom, skladateľom a aranžérom Pavlom Bodnárom a violončelistkou Kristínou Koneval prednesú nielen francúzske šansóny, ale i svoju tvorbu z ostatného CD. Ako hosť zahrajú Ecce Jazz Trio v zložení Pavol Bodnár, Martin Kapusník a Milan Ruček. Záver večera bude patriť spoločnému vystúpeniu všetkých účinkujúcich.

03.05., Antonín Dvořák - Omša D dur, "Lužanská", 19:00h, vstup 20 eur

Veľkonočný koncert Spevákého zboru mesta Bratislavy s dielom od Antonína Dvořáka - Omša D-dur, Lužanská - pre miešaný zbor, sóla, violončelo, dva kontrabasy a harmónium, podľa prvej verzie samotného autora. Rok od osamostatnenia telesa od BKIS oslavíme koncertom vstup do 54. sezóny veľkolepým koncertom v povelkonočnej nálade v koncertnej sieni Klarisky a prinesieme tak možnosť zrekapitulovať publiku a verejnosti novú éru Spevákého zboru mesta Bratislavy.

15.05. Hudobné večery 2025 v Klariskách - Lash & Grey, 19:00 hod, vstup 20 eur

„Hudobné večery 2025 v Klariskách“ sú sériou unikátnych koncertov organizovaných v priestoroch bývalého kostola Klarisie, v srdci historickej Bratislavy. Cieľom projektu je priblížiť publiku súčasnú slovenskú akustickú hudobnú scénu a vytvoriť priestor na autentické umelecké stretnutia medzi hudobníkmi a divákmi.

17.05. Hudobná cesta svetom, 17.30 hod, vstup 5 eur

Koncert s názvom "Hudobná cesta svetom" sa skladá zo známych diel, ktoré potešia všetky vekové kategórie. Odzníe rozmanitý program zložený z populárnej hudby, ľudových a umelých piesní, sakrálnych huby, filmové a muzikálové melódie. Koncert bude moderovaný a prevedie diváka rôznymi historickými obdobiami a krajinami.

28.05. – 30.05. Búrame bariéry - Empatia v umení, 9:00 hod, vstup voľný

Nenechajte si ujsť výstavu a prezentáciu prác – obrazov, produktov tvorených ľuďmi s hendikepom. Súčasťou výstavy je i diskusia s autormi prác o ich vnímaní možnosti tvorby a vyjadriť svoje pocity prostredníctvom tvorby, o dôležitosti začlenenia ľudí s hendikepom do spoločnosti. Pripravené sú i tvorivé dielne pre širokú verejnosť. Okrem zamerania na rozvoj tvorivosti detí poukážu i na spoluprácu a potrebu integrácie zdravotne znevýhodnených a zdravých ľudí/detí. Podujatie bude doplnené o drobné občerstvenie pod záštitou chránenej dielne Kolečko.

DOM HUDBY:

28.04. Čo ešte neodznalo? – Slovak string duo, 19:00h, vstup voľný

Koncert predstavuje slovenskú hudbu pre gitaru a violu, ponúka poslucháčom unikátny zážitok z nevšednej nástrojovej kombinácie. Po úspešných vystúpeniach s violistkou Veronikou Prokešovou zaznamenali výnimočnú odozvu publika, ktoré ocenilo osobitú atmosféru a fascinujúcu súhru týchto nástrojov. Navyše, tento záujem sa prejavil aj medzi slovenskými skladateľmi, ktorí s nadšením tvoria nové skladby pre túto jedinečnú dvojicu, čo bol aj hlavný impulz pre vznik tohto koncertu.

30.04. Koncert klasickej hudby - Kristína Smetanová a hostia, 18:00 hod, vstup 15 eur

Kristína Smetanová je umelkyňa so širokým zameraním. Ako klasická klaviristka získala v roku 2023 doktorandský titul na VŠMU, s dizertačnou témou zameranou na tvorbu skladateľov Les Six (Parížska šestka). Sólové klavírne koncerty si zahrala s Capellou Istropolitana. Hodinový program koncertu bude

zostavený zo sólových klavírných diel francúzskych skladateľov Parížskej šestky (Les Six) Erika Satie a Maurica Ravela, obohatený o klavírne trio Germaine Tailleferre.

07.05. A.R.T. Fest – Ursíny Tribute - Moyzesovo kvarteto, 19:00 hod, vstup 13 eur

Dežo Ursíny bol jednou z najvýraznejších osobností slovenskej hudobnej scény. Ako pionier slovenského art rocku a progresívnej hudby ovplyvnil niekoľko generácií hudobníkov a poslucháčov. Jeho tvorba bola charakteristická svojou hĺbkou, intelektuálnym presahom a experimentálnym prístupom k hudobným štruktúram. Koncert prináša unikátne spojenie jeho diel s interpretáciou Moyzesovho kvarteta, čím sa vytvára nový pohľad na Ursínyho hudobný odkaz v kontexte klasickej hudby. Hudba Deža Ursínyho v podaní Moyzesovho kvarteta" vzdáva hold jeho nezameniteľnému talentu a prispieva k uchovaniu jeho diela pre ďalšie generácie.

11.05. Gitara a jej podoby: VientoMarero duo, 18:00-19:00 hod, vstup základné 7 €, zľavnené 4 €, ZŤP 1 €

Séria koncertov „Gitara a jej podoby“ ponúka pestrý pohľad na klasickú gitaru prostredníctvom koncertov, ktoré prinášajú umelecký zážitok a kultúrne obohatenie v rámci celého Slovenska. 11. mája 2025 o 18.00 sa v bratislavskom Dome hudby predstaví VientoMarero duo. Členmi tohto flautovo-gitarového komorného zoskupenia sú manželka Michaela a Jiří Meca.

17.05. Bratislavský komorný festival, 18:00 hod, vstup voľný

Bratislavský komorný festival, s bohatou a dlhoročnou tradíciou, opäť prináša sériu výnimočných komorných koncertov. Tento ročník ponúkne pestrú žánrovú paletu a predstaví päť koncertov v podaní špičkových umelcov. Otvárací koncert, ktorý sa uskutoční 17. mája 2025, bude patriť svetovo uznávanému talianskemu duu Salvatore Seminara a Paolo Devecchi.

22.05. Čo ešte neodznalo? – Slovenská hudba pre gitaru a klavír, 19:00h, vstup voľný

Koncert predstaví unikátne hudobné dielo, ktoré ponúka novú perspektívu na slovenskú hudobnú

scénu. Kombinácia klasickej gitary a klavíra vytvára fascinujúcu atmosféru a zároveň propaguje dielo slovenských skladateľov.

24.05. Bratislavský komorný festival, 18:00 hod, vstup voľný

Druhý koncert festivalu, ktorý sa uskutoční 24. mája 2025, bude patriť fascinujúcemu spojeniu violončela a gitary. Na pódiu sa predstaví vynikajúci poľský violončelista Adam Klocek, ktorý si získal medzinárodné uznanie svojou virtuozitou a hrou na vzácnom Stradivariho violončele. Spolu s ním vystúpi talentovaná gitaristka Miriam Rodriguez Brülllová, známa svojou precíznou technikou a citlivým hudobným prejavom. Adam Klocek okrem svojej sólovej kariéry pôsobí aj ako umelecký riaditeľ Filharmónie Bronislava Hubermana v Czestochowej, čo len potvrdzuje jeho výnimočné postavenie v hudobnom svete.

FESTIVALY:

24.04. – 27.04. Slovakia Cantat 2025, rôzne miesta v Bratislave, vstup voľný

XVII. Medzinárodný zborový festival. Počas tohto festivalu Bratislava privíta zbory zo Belgicka, Slovinska, Macedónska, Poľska, Česka a Slovenska. Zbory a orchestre budú vystupovať a súťažiť v Primaciálnom paláci, Koncertnej sieni Klarisky a v Jezuitskom kostole.

26.04. – 27.04. Bratislavské mestské dni, rôzne miesta v Bratislave, vstup voľný

Celomestský festival Bratislavské mestské dni patrí už od r. 2003 k obľúbeným a vyhľadávaným podujatiam na území hlavného mesta. Festival každoročne ponúka desiatky podujatí, otvára symbolické odpečatenie brán, sprístupňuje priestory Primaciálneho paláca pre verejnosť. Súčasťou festivalu je aj podujatie „Otvorené budovy“, ktoré sprístupňuje zaujímavé a bežne nenavštíviteľné lokality v hlavnom meste. Viac informácií nájdete na www.bkis.sk/bratislavske-mestske-dni/

02.05. – 03.05. Bratislavský majáles, Tyršovo nábrežie, vstup voľný

Na Dunajskom nábreží sa uskutoční už 16. ročník tohto mestského open air festivalu.

27.05. – 02.06. Dni architektúry a dizajnu 2025 / DAAD 2025 Bratislava, SNG, Primaciálny palác

DAAD je najväčší medzinárodný festival architektúry a dizajnu na Slovensku, ktorý od svojho založenia v roku 2010 prezentuje to najlepšie z domácej a zahraničnej architektúry. Festival DAAD vstupuje do 16. ročníka svojej existencie. DAAD v nasledujúcom roku 2025 bude pokračovať v nastúpenom trende pôvodných podujatí, ale zároveň prinesie nové témy. Hlavnými účinkujúcimi ďalšieho ročníka bude nová generácia českých architektov, ktorá posúva architektúru a dizajn novým smerom, od zisku a prebytku k humanizácii prostredia.

29.05. – 01.06. Bratislavský knižný festival - BRaK 2025, rôzne miesta v Bratislave, vstup voľný

Dvanásť ročník BRaKu, ktorý sa od minulého roka úspešne presunul na viaceré lokality v centre Bratislavy, čím významne rozšíril svoje pole pôsobnosti. Téma festivalu pre rok 2025 bude „Väzby“ - ponúka širokú škálu interpretácií a aplikácií. BRaK bude pracovať s pojmom väzieb rôznymi spôsobmi: od knižných väzieb cez medzilidské vzťahy, až po kultúrne väzby medzi zriaďovanou a nezriaďovanou kultúrou, vzťahy medzi krajinami alebo aj väzby obyvateľov k mestu či literatúre. BRaK okrem množstva multižánrových podujatí prinesie trh malých vydavateľstiev a svoje aktivity zorganizuje aj na verejných plochách mesta.

29.05.- 01.06. 2025 Slovenská tanečná platforma / Slovak Dance Platform 2025, A4 priestor súčasnej kultúry, Štúdio 12, Divadlo Aréna, Telocvičňa, predaj vstupeniek sa začne 1. 5. 2025

Slovenská tanečná platforma/STP je festival showcasového typu, ktorého cieľom je prezentovať rozmanitosť aktuálnej tvorby domácich tanečných tvorcov, podporiť väčšiu viditeľnosť slovenského tancu doma a v zahraničí, zlepšovať možnosti networkingu a hodnotenia odbornou verejnosťou. STP 2025 ponúkne rôznorodý pracovný program, možnosti networkingu, a ďalšie prezentačné formáty, na ktorých sa budú môcť prezentovať aj umelci, ktorých diela sa nedostanú do hlavného programu.

SPOLUPRÁCE S BKIS:

10.05. Dobrý trh: Umenie spolužitia, Panenská ul. 10:00-17:00, vstup voľný

Dobrý trh je podujatie, ktoré od roku 2011 oživuje mestský verejný priestor, podporuje malovýrobcov a kvalitné domáce výrobky a produkty rozmanitých kultúr. Na Dobrom trhu nájdete aj prekvapivé umelecké inštalácie, koncerty, workshopy pre deti aj dospelých, alebo stretnutia s kamarátmi a zaujímavými ľuďmi. Dobrý trh spolupracuje s lokálnou komunitou, susedmi, organizáciami, preto je každý trh špecifický a unikátny.

17.05. Beh pre pamäť národa, Devínska Nová Ves - lúka pod Cyklomostom Slobody, 19:00h, vstup voľný

Tento rok budeme na Slovensku bežať za všetkých, ktorí sa nevzdali. Budeme bežať, aby sme nezabudli na osudy obetí holokaustu, politických väzňov, disidentov, vojnových veteránov a všetkých bojovníkov a bojovníčok za slobodu.. Na mieste bude zabezpečená možnosť kúpenia si nápojov aj jedla, detský

program a počas celého trvania akcie bude spríjemňovať čas na štrate/v cieľi DJ Škrupo.

17.05. Mestské Hradby 2025, Staromestské hradby, 16:00h, vstup voľný

Štvrtý ročník unikátneho prepojenia historického miesta a modernej elektronickej hudby. Verejný event bude dostupný všetkým vekovým kategóriám aj prostredníctvom live streamu. Spoznajte Bratislavu a jej skryté historické centrum prostredníctvom tohoto nezvyčajného spojenia.

17.05. Petržalský hudobný stre(e)t, kultúrna scéna v Sade Janka Kráľa, 17:00h, vstup voľný

Občianske združenie ŠOK s radosťou oznamuje druhý ročník hudobného stre(e)tu v Petržalke, ktorý sa uskutoční s cieľom podporiť mladú a začínajúcu hudobnú tvorbu. Podujatie prinesie vystúpenia viacerých kapiel rôznych žánrov, pričom dôraz bude kladený na poskytnutie priestoru pre nové hudobné talenty. Okrem hudobných vystúpení sa návštevníci môžu tešiť na hodnotnú výstavu a ďalší sprievodný program, ktorý obohatí kultúrny zážitok. Hudobný stre(e)t má za cieľ nielen podporiť mladú hudobnú scénu, ale aj prilákať netradičné publikum a vytvoriť dynamickú a živú atmosféru, ktorá bude rezonovať v celej Petržalke.

23.05. – 25.05. Urban Market 2025 (Spring Edition), OD Bratislava, Kamenné námestie, vstup 3€

Svojou rozmanitosťou ponuky trhovníkov a vystavovateľov je Urban Market určený pre tvorivých ľudí všetkých vekových kategórií ako aj pre pestrú širokú verejnosť. Podujatie, ktoré prekračuje rámec

jedného druhu umenia s celoslovenským ako aj medzinárodným významom. Pridanou hodnotou je multižánrový sprievodný program (pre celú rodinu), ktorý pozostáva z profesionálnych umeleckých a kultúrnych aktivít od hudobných vystúpení a koncertov cez diskusie (na kultúrno-spoločenské témy) a prednášky, až po výstavy a umelecké workshopy ako aj program pre deti.

24.05. Na Urbana v Širokém 2025, Komunitná vinica Široké vo Vajnorských vinohradoch, 15:00 hod, vstup voľný

Pri príležitosti sviatku patróna vinohradníkov, svätého Urbana, Vajnorský vinohradnícky spolok v spolupráci s Miestnou časťou Bratislava-Vajnory pozýva na podujatie Na Urbana v Širokém. Program zahŕňa predstavenie o histórii Vajnorského vinohradníckeho spolku VIA VITIS, zábavu s hudbou a vajnorskými piesňami. Návštevníci budú mať možnosť ochutnať tradičné vajnorské špeciality, ako sú koláče, pagáče, osúchy a iné dobroty, a tiež ochutnať a zakúpiť vína od miestnych vinohradníkov.

(bs)

1.4. Ut: 19:00
SOBÁŠNY LIST
Ephraim KISHON
Martin Mňahončák
Soňa Norisová
David Hartl
Dominika Žiaranová

27.4. Ne: 19:00
FRIDA
MALOVAŤ A MILOVAŤ
GERI, HEVIER, VOŠÁTKO
MUZIKÁL
Katarína Ivanková
Tomáš Palonder
Marcel Ochránek
Mirka Gális Partlová

28.4. Po: 19:00
ŠIALENÉ POŽNIČKY
PAUL PÖRTNER
V alternáciách účinkujú: M. Ochránek, K. Olasová, D. Žiaranová, D. Szabo, M. Majeský, P. Boublik, J. Valocká, L. Vrablicová, J. Hřčka, E. Petovský

27.5. Ut: 19:00
LORDI
Ateliér Maroša Kramára / Oscar Wilde a Robbie Ross
Maroš Kramár - Peter Šimún - Jozef Vajda

24.6. Ut: 19:00
SOBÁŠNY LIST
Ephraim KISHON
Martin Mňahončák
Soňa Norisová
David Hartl
Dominika Žiaranová

16.6. Po: 19:00
POZVÁNKA
Bláznivá komédia v trojke
Zuzana Tlučková, Majo Labuda a Martin Mňahončák

17.6. Ut: 19:00
Milenec
Účinkujú: K. Haydu, M. Gális Partlová, D. Žiaranová, M. Mňahončák
Réžia: Soňa Ferencová

23.6. Po: 19:00
PENZIÓŇ PONORKA
Účinkujú: Lukáš Vaculík, Jan Révai, Roman Štolpa, Andrea Traganová, Lenka Lavičková, Jana Galinová, Hana Sršňová, Lukáš Masár, Petr Erlitz, Jan Bouše, Petr Kozák, Martina Pawerová

Bratislava Teatro
Teatro Bratislava s.r.o.
DK Ružinov,
Ružinovská 28
820 09 Bratislava
teatroba@teatroba.sk
www.teatroba.sk
+421 905 668 070
Predpredaj vstupeniek
Ticketportal

Hráme pre Vás v DK Ružinov!

Cyklotrasy zaostávajú za ambíciami

(Dokončenie zo str. 1)

Zásadný vplyv na výsledok projektov mala podľa magistrátu spolupráca s krajským dopravným inšpektorátom, kde odborníci mali pri rôznych projektoch mesta iné odborné názory. Problémy spôsobili aj predošlé vládne rozhodnutia, vďaka ktorým prišiel mestský rozpočet o milióny eur.

Pomalý postup pri realizovaní projektov kritizoval prezident združenia Cyklokoalície Dan Kollár. Podľa jeho slov sa podarilo naplniť len 16 z 55 plánovaných opatrení, čo predstavuje 29 percent. „Bez ohľadu na to, či je niekto fanúšikom cyklistickej dopravy alebo nie, myslím si, že neschopnosť naplniť nejaký plán na daný rok šesť rokov po sebe

ani len na polovicu, sa nedá nazvať inak ako manažérskym a politickým zlyhaním,“ poznamenal na zastupiteľstve Kollár.

Väčšie ambície má Bratislava v roku 2025

Viceprimátorka Tatiana Kratochvílová informovala, že v aktuálnom roku má magistrát v pláne zrealizovať ďalších desať kilometrov. Tento zámer prichádza v čase, keď Akčný plán na rok 2025 obsahuje menej projektov, čo magistrát vysvetľuje prechodom od projektovej prípravy k samotnej realizácii.

Zároveň sa mení spôsob riadenia. Projektový manažment bude zabezpečovaný internými silami mesta, čo má priniesť väčšiu kontrolu a efektívnosť.

Za dôležitejšie než množstvo nových kilometrov považuje magistrát funkčnosť a prepojenie cyklotrás. Aj krátky úsek môže podľa mestských odborníkov výrazne zlepšiť dopravnú situáciu, ak nadväzuje na existujúce trasy.

Medzi kľúčové projekty, ktoré majú byť zrealizované už tento rok, patria:

■ **Fyzicky oddelená, obojsmerná cyklotrasa Dunajská – Mlynské Nivy**, ktorá spojí centrum s Ružinovom,

■ **krátky, ale zásadný úsek pri Karlovej zátok**e, ktorý odstráni dlhoročné prerušenie trasy smerom na nábrežie,

■ **novú trasu medzi Hraničnou a Bajkalskou**, nadväzujúcu na cyklo dopravu v smere do centra a na hrádzu,

■ **cyklotrasu na Devínskej ceste**, ktorej výstavbu mesto plánuje začať v roku 2026.

Mesto považuje za ďalšiu významnú stavbu, hoci nie je priamo zahrnutá v akčnom pláne, aj 6-kilometrovú cyklotrasu pozdĺž novej električkovej trate v Petržalke. Ide o fyzicky oddelenú trasu, ktorá má znamenať zásadný prínos pre bezpečný pohyb cyklistov v najväčšej bratislavskej mestskej časti.

Deklarovaným celkovým cieľom je do roku 2030 vytvoriť **180 kilometrov hlavných mestských cyklotrás**, ktoré sú zadefinované v Územnom genereli dopravy. Na základe doterajších realizácií sa zdá byť tento cieľ len ťažko dosiahnuteľný.

Nielen infraštruktúra, ale aj zdravie a prostredie

Bezpečné cyklotrasy a doplnková infraštruktúra môžu podľa samosprávy zásadne zmeniť prístup obyvateľov k doprave na krátke vzdialenos-

ti. Vyšší podiel cyklo dopravy prispeje k zníženiu dopravného zaťaženia, hluku aj CO₂ emisií, a tým aj k zlepšeniu zdravotného stavu populácie – vrátane tých, ktorí bicykel vôbec nepoužívajú.

(jp)

www.konditoreikormuth.sk

Konditorei Kormuth

BRATISLAVA SEDLÁRSKA 8

Kraj ocenil 20 pedagógov

Pri príležitosti Dňa učiteľov každoročne Bratislavský samosprávny kraj (BSK) oceňuje pedagogických zamestnancov škôl a školských zariadení v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Predseda BSK Juraj Droba tak urobil aj tento rok na slávnostnom podujatí, ktoré sa konalo v piatok 11.

Ocenenie za rok 2024 získali:

Mgr. Katarína Baierová - Spojená škola, Ivanka pri Dunaji
Mgr. Ľubica Dulová - Gymnázium Ladislava Novomeského, Bratislava
Mgr. Gabriela Filípková - Gymnázium, Pezinok
Mgr. Kristína Floreková - SOŠ automobilová a podnikania, Senec
Mgr. Jana Gabrišová - Gymnázium Grösslingová, Bratislava
Mgr. Ľubica Hodorovská - Tanečné konzervatórium Evy Jaczovej, Bratislava
PaedDr. Simona Janovičová - SOŠ pedagogická, Bratislava
PhDr. Viera Kotásková - SOŠ pedagogická, Modra
Ing. Monika Kováčsová - SOŠ polygrafická, Bratislava
Mgr. Jana Kraváriková - SPŠ strojnícka, Bratislava
Mgr. Andrej Loffay - Gymnázium Alberta Einsteina, Bratislava
Mgr. Zuzana Morávková - Doffe – Gymnázium, Malacky
Ing. Mária Mydlová - Obchodná akadémia, Bratislava
Ing. Denisa Pearson - Obchodná akadémia, Bratislava
Mgr. Andrea Regecová - Gymnázium Ivana Horvátha, Bratislava
PhDr. Katarína Rentková - SZŠ Záhradnícka Bratislava
Mgr. Emília Rybárová - Škola pre mimoriadne nadané deti a Gymnázium, Bratislava
Ing. Katarína Sekáčová - SPŠ elektrotechnická K. Adlera, Bratislava
Ing. Iveta Straňáková - Gymnázium Karola Štúra, Modra
Mgr. Tatiana Vietorisová - Gymnázium Antona Bernoláka, Senec

4. 2025 v Zrkadlovej sále Primaciálneho paláca v Bratislave. Ocenenia si odnieslo 20 výnimočných pedagógov.

„Práca učiteľa je náročná a veľakrát nedocenená. Kraj je zriaďovateľom 50 stredných škôl, kde vyučuje množstvo šikovných učiteľov. Toto povolanie robia s láskou, trpezlivosťou a naučia veci, na ktoré si žiaci spomenú ešte aj niekoľko rokov po škole. Učitelia majú naozaj neľahkú a zodpovednú úlohu a zaslúžia si spoločenské uznanie,“ povedal predseda BSK Juraj Droba.

Tento rok bolo doručených 40 nominácií z 34 župných stredných škôl a školských zariadení a 1 z kancelárie DofE. Výberová

komisia nakoniec vybrala dvadsať z nich, ktorí vynikajú odhodlanosťou, nasadením, angažovanosťou nielen na pôde školy. Sú príkladom toho, ako žiakov nielen vzdelávať, ale aj viesť, motivovať. Zároveň prispievajú k tomu, že do života vstupujú šikovní, zdatní a schopní mladí ľudia, ktorí nemajú problém uplatniť sa a presadiť sa ani v dnešnom náročnom svete.

Bratislavský kraj v posledných rokoch intenzívne investoval do rekonštrukcií škôl, modernizácie učební či športovísk, zavádzania duálneho vzdelávania a rozvoja stredného odborného školstva. Vzdelávanie sa stáva čoraz viac prepojené s praxou,

technológiami a skutočnými potrebami regiónu.

„Dlhodobou deklaráciou dôležitosti školstva a vzdelávania a teda aj učiteľského povolania. Som rád, že sa aj takto môžem poďakovať učiteľom za to, čo robia, že si ich vážime. Každého jedného, ktorý v školstve je. Učiteľstvo nie je obyčajné povolanie, nedá sa robiť z donútenia, či s nechutou alebo z povinnosti. Je to poslanie a dobrým učiteľom môže byť len človek, ktorý to robí celým srdcom. Taký učiteľ dokáže osloviť mladého človeka, počúvať ho, pochopiť a aj nadchnúť,“ doplnil predseda BSK Juraj Droba.

(bak, zdroj BSK))

Nový chodník spojí Malý a Veľký Draždiak

Mestské lesy v Bratislave dokončili prvý úsek prírodného chodníka, ktorý spája Malý a Veľký Draždiak v petržalských lesoch. Noviny Bratislavský kuriér o tom informovala Kristína Močková z komunikačného oddelenia mestských

lesov. Tento krok je súčasťou projektu, ktorého cieľom je vytvoriť sieť šetrných a bezpečných trás pre peších, bežcov aj cyklistov v jedinečnom prostredí mestských lesov.

Bezpečnejší les pre návštevníkov

Od prevzatia územia do správy mestských lesov prebiehajú v tejto oblasti opatrenia na zlepšenie dlhoročne zanedbaného priestoru. Okrem odstraňovania smetí a vandalizmu riešia aj problémy s početnými spadnutými a rizikovými stromami, ktoré

ohrozovali bezpečnosť návštevníkov.

„Našou prioritou je bezpečnosť ľudí, ale zároveň rešpekt voči prírode. Odstraňovali sme výlučne nebezpečné, či spadnuté stromy a zvolili technológiu, ktorá minimalizuje dopad na okolie. Les zostáva lesom – len o

niečo bezpečnejším a dostupnejším,“ uviedol Marek Páva, riaditeľ Mestských lesov v Bratislave.

Vyšší komfort pre bežných návštevníkov i športovcov

Na novom chodníku je použitá prírodná drevená štiepka, kto-

rá zabezpečuje komfort pri prechádzkach, behu či cyklistike. V mokrom počasí štiepka spevňuje povrch a zabraňuje jeho rozblateniu.

Dokončený prvý úsek medzi Malým a Veľkým Draždiakom je len prvým krokom.

(bak, foto: MLB)

Lar má veľa
pekných podôb.
Tu je päť z nich.

Nájdete v predajniach

DELIKATESO

Loacker

